

Mateřská škola Česká Třebová, Vinohrady

Čj.: 310/2020/MSVin C8 A10

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

**Z pohádky do světa
aneb
babiččina kouzelná klubíčka**

Kolik barev klubka mají první, druhé, třetí ...

Jestlipak se rozmotají, pomozte mi děti ...

ŠVP vypracován pedagogickým vedením MŠ 1.8. 2020

ŠVP konzultován na pedagogické poradě dne: 27.8.2020

Vydán dne: 1. 9. 2020

Jana Herynková, ředitelka MŠ

Obsah

1. Identifikační údaje o škole.....	3
2. Charakteristika školy.....	5
3. Podmínky a organizace vzdělávání.....	6
3.1 Věcné podmínky	6
3.2 Životospráva.....	7
3.3 Psychosociální podmínky	8
3.4. Zdravotní péče	8
3.5 Organizace vzdělávání	9
3.6 Řízení MŠ	17
4. Charakteristika ŠVP	19
5. Vzdělávací obsah	22
6. Integrované bloky:	24
6.1	Jsme rádi, že máme kamarády
6.2	To jsem já a moje rodina
6.3	Objevujeme svět kolem nás
6.4	Poznáváme, co je pro nás dobré
6.5	Chráníme naši přírodu
6.6	Vesele prožíváme slavnosti, tradice, zvyky
7. Doplnující programy, projekty a další aktivity	57
8. Evaluační systém	72
9. Seznam příloh	79

1. Identifikační údaje o škole

Název: Mateřská škola Česká Třebová, Vinohrady
Sídlo: Tylova 624, 560 02 Česká Třebová
Odloučené pracoviště: Náměstí 17.listopadu 2062 Česká Třebová
Telefon: 465 531127
e-mail **msvinohrady@ceska-trebova.cz** **msvinohrady.sj@seznam.cz**
web : www.ms-vinohrady.cz
IZO: 107590506
Ředitelka: Jana Herynková
Zřizovatel: Město Česká Třebová
ID: 64tkp6e
Platnost dokumentu: 1.9.2020 – 31.8.2023

Pedagogické pracovnice

Herynková Jana	ředitelka školy
Blažková Kateřina DiS.	zástupkyně ředitelky
Claudie Kolářová	učitelka
Fárníková Lucie DiS.	učitelka
Jansová Marcela	učitelka
Kadidlová Lucie DiS	učitelka
Kalousová Andrea	učitelka
Koláriková Ivana DiS.	učitelka
Mgr. Kolářová Marcela	učitelka mateřská a rodičovská dovolená
Pekníková Jarmila	učitelka
Pekníková Monika DiS.	učitelka
Pospíšilová Markéta DiS.	učitelka - mateřská a rodičovská dovolená
Sauerová Monika DiS.	učitelka – mateřská a rodičovská dovolená
Skalická Renata	učitelka

Provozní pracovníci

Hipská Blanka	kuchařka
Beranová Jana	kuchařka
Sauerová Anna	uklízečka
Murinová Jiřina	uklízečka
Liška Jiří	školník
Rösslerová Beata	vedoucí stravování, administrativní a spisová pracovnice
Pražanová Veronika	pomocná kuchařka, uklízečka

2. Charakteristika školy

Naše MŠ zahájila provoz 7. 10. 1985, zřizovatelem a majitelem byly České Dráhy. V roce 1994 přešla do vlastnictví města Česká Třebová. V roce 2015 prošla budova rozsáhlou rekonstrukcí. V roce 2019 začala 1. etapa rekonstrukce umyváren.

Škola se nachází v blízkosti autobusového a vlakového nádraží, současně nedaleko historického středu města, ale máme i blízko k přírodě (park Javorka, Podhorka, řeka Třebovka).

Školu obklopuje velká zahrada, která je vybavena domečky, mašinkami, skluzavkami a houpadly. Každá třída má své pískoviště a hračky. V zahradě stojí zahradní domek, pomalovaný postavičkami z Ferdy Mravence, kde je i hygienické zařízení. Převládá zeleň, která prošla revitalizací z grantu MěÚ. Prostředí připomíná park. Zahradu využíváme ve všech ročních obdobích. Mírný svah umožňuje bobování, brouzdaliště letní koupání a hrátky s vodou, asfaltové hřiště je využíváno k jízdě na kolech a koloběžkách, též k míčovým a pohybovým hrám. Dlážděnou plochu využíváme na kreslení křídami, celoročně zde pozorujeme přírodu (třešeň, jabloň, kaštany, květiny, mravenci, žížaly, broučci, kterým jsme vybudovali hmyzí domečky. Zahrada není jen hra, její součástí jsou bylinkové záhony a záhonky pro děti, ale i smyslový chodníček a domek z proutí. Dáváme přednost volnému pohybu dětí na školní zahradě před vycházkami po městě, což velmi oceňují rodiče.

Na venkovních betonových plochách pavilonu C byly instalovány kreslicí barevné tabule.

Chtěli bychom využít prostor zahrady k vybudování dřevěného altánu, který by sloužil nejen vzdělávání a hrám, ale i ke společnému setkávání. V budoucnu plánujeme pořízení lanové pyramidy.

Nové zaměření zahrady je cíleno na podporu otužování, zdravý životní styl. Máme brouzdaliště s novým laminátovým povrchem a zakrytím.

Spolupracujeme s MAS Orlickem a vytvořili jsme tři projektové záměry.

První na vytvoření multifunkční herní plochy a hřiště s kvalitním, bezpečným povrchem.

Druhým je projekt s názvem I na dvoře se dá hrát. Prozatím je realizována oprava betonové stěny, na které si nyní mohou děti malovat. Úpravu zídky a instalaci tabulových desek jsme pokryli z našeho provozního rozpočtu.

Třetím projektem je Vrbový domeček, který by pro nás mohla profesionálně založit Střední zahradnická škola v Litomyšli.

Budovu školy tvoří tři pavilony, dva dvoupodlažní pro děti a jeden jednopodlažní hospodářský. Pavilony jsou vzájemně propojeny.

Naše třída Včeliček na odloučeném pracovišti sídlí v průmyslové zóně na Náměstí 17. listopadu 2062, Česká Třebová. Budova bývalé Praktické školy je od roku 2020 majetkem Města Česká Třebová a působí v ní také třída ZŠ speciální v Ústí nad Orlicí.

Naše třída je v prvním patře budovy, šatny a jídelna jsou v přízemí. Z bezpečnostních důvodů je oploceno dětské hřiště a vybaveno multifunkčním herním prvky a pískovištěm. Děti mohou využívat tělocvičnu, interaktivní tabuli

a keramickou dílnu v budově. Obědy do třídy jsou dováženy z naší školní jídelny. Dovoz zajišťuje externí firma.

Mateřská škola je tedy od 1. 9. 2017 pětiletá s kapacitou 136 dětí. Seskupení tří tříd je homogenní podle věku. Dvě třídy jsou heterogenní. Proto i náš ŠVP je vypracován na dobu tří let. Třídy máme pojmenované Berušky, Sluníčka, Motýlci, Žabičky, Včeličky. Po celou dobu docházky vedou třídu pokud možno stejné učitelky. Kolektiv dětí zůstává stejný, nebo je pouze doplňován o nové tváře. Do MŠ přijímáme děti zpravidla od 2,5 let, v jarních měsících po dohodě se zřizovatelem vyhlášíme zápis. Rodiče si vyzvednou tiskopis žádost o přijetí a následně obdrží rozhodnutí o přijetí či nepřijetí. V krizovém stavu (Covid 19) je zápis realizován podle opatření Města a dle pokynů Ministerstva školství.

Děti jsou přijímány dle kritérií. Rodiče s novými dětmi si mohou prohlédnout prostředí MŠ i zahradu. Koncem srpna máme adaptační týden pro nové děti. Na začátku školního roku si dohodnou adaptační podmínky svého dítěte, aby přechod z rodiny byl plynulý a bezproblémový. I dětem s OŠD je umožněn další pobyt v MŠ. Naše MŠ je otevřena inkluzi v rámci našich podmínek.

3. Podmínky a organizace vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Naše MŠ má nově zrekonstruované dvě umývárny. Má nová okna, zateplení, novou fasádu, která se líbí dětem. Na nové fasádě si každá třída najde svůj symbol (Žabička, Motýlek, Beruška, Sluníčko). Má velké, světlé prostorné třídy. V celé MŠ jsou nové stropy s novým osvětlením. Prostorové a estetické uspořádání tříd vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Zařízení i vybavení novým nábytkem odpovídá antropometrickým požadavkům, je zdravotně nezávadné, bezpečné, odpovídá i počtu dětí. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály je též dostatečné a je průběžně doplňováno a obnovováno a pedagogy plně využíváno. Podstatná část tohoto vybavení je umístěna na dosah dětí. Děti si je mohou samostatně brát. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Do tříd byl zaveden internet a byla pořízena nová výpočetní technika. Používáme přenosný 3BOX, který slouží jako interaktivní tabule.

Dětské výtvary zdobí interiér schodiště, šaten i tříd. Rodiče mají možnost tyto výtvary shlédnout. Máme pracovní koutek, kde probíhá polytechnická výchova. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity (vice popsáno v oddílu Charakteristika školy). Hrací prvky na zahradě procházejí postupnou opravou. Chceme pořídit novou lezeckou stěnu s tunelem.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla, stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin, ...). Teploty v letních měsících, hlavně v horních třídách jsou hraniční. Plánujeme zlepšení kvality vnitřního prostředí budovy pořízením klimatizačních jednotek do horních tříd.

Kuchyň prošla postupnou modernizací a obměnou spotřebičů (nová vodní lázeň pojízdná, konvektomat, nerezové pracovní stoly, digestoře, nové myčky). Do skladu potravin také chceme pořídit klimatizaci.

Pro větší bezpečnost všech zaměstnanců i dětí byl instalován kamerový systém ve všech budovách. Na odloučeném pracovišti byly nainstalovány i kamery na školním hřišti z důvodu častého vandalismu.

Na schodišti pavilonu B byla vybudována knihovnička pro rodiče, kde si mohou zapůjčit knihy. Tělocvičné náčiní je taktéž průběžně doplňováno a současný stav je již uspokojivý.

Podarilo se nám dokončit a dovybavit v námořnickém stylu oddychovou zónu pro děti, která vznikla z bývalé sborovny. Velikost sborovny neodpovídala zvýšenému počtu pedagogů. Využíváme ji ke skupinovým a individuálním činnostem dětí.

Třída na odloučeném pracovišti prozatím bude využívat nábytek, z přípravné třídy Základní školy praktické a tělocvičnu dané ZŠ. Stolky a židle do třídy již máme vlastní. Je plánována výměna oken.

Pro další období jsou již připraveny nové záměry a cíle, které budou vyžadovat vyšší finanční zdroje a spolupráci se zřizovatelem. Sjednocení povrchu dlažby u pavilonu C, vybudování malého parkoviště a přístřešku pro kola na dvorečku a dokončení rekonstrukce všech umýváren.

3.2 Životospráva

Stravování dětí v naší mateřské škole je zajišťováno vlastní školní jídelnou. I v této oblasti hledáme cesty, jak co nejlépe zajisti kvalitní stravu pro děti předškolního věku. Jednou z cest je i stále sebevzdělávání personálu školní jídelny prostřednictvím vzdělávacích seminářů. Dětem je poskytována vyvážená a plnohodnotná strava (dle nutričních doporučení MŠMT). Je zachována vhodná skladba jídelníčku (sledován spotřební koš potravin), dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Upřednostňujeme čerstvé suroviny. Dlouhodobě sledujeme snižování spotřeby soli. K přípravě jídel využíváme bylinky z našich záhonů. Ve třídě i na zahradě mají děti k dispozici stále dostatek tekutin. Mezi podávanými jídly dodržujeme vhodné (tříhodinové) intervaly. Nenutíme děti do jídla. Děti mají možnost výběru nápojů (vždy je výběr mezi slazeným a neslazeným nápojem) a zeleniny. Mateřská škola je vstřícná při řešení problému s omezením konzumace některých potravin u dětí, které mají diagnostikovány různé potravinové alergie nebo jiná lékařská doporučení. Základem pro nás stále zůstává vzájemná spolupráce s rodinou a dobrá, otevřená komunikace. Je zaveden denní rytmus a řád, který je však přizpůsobivý potřebám rodičů a aktuální situaci v MŠ. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí. Velké prostory tříd i zahrady zaručují dětem dostatek volného pohybu. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program. (Stavebnice, puzzle, kreslení...). Zásadně děti ke spánku na lůžku nenutíme.

Na odloučené pracoviště je strava připravená v naší školní jídelně dovážena 2x denně externí firmou. Jsou dodržena správná hygienická pravidla.

Naším záměrem společně s dětmi připravovat tabule při slavnostních dnech, vytvářet základy společenského chování v oblasti stravování. Vnímat hodnotu potravin, ocenění práce spojené s přípravou jídla. Máme zavedeny „mazací dny“, kdy si starší děti samy mažou chléb pomazánkou.

Reagujeme pružně na aktuální situaci v krizové době. Máme vytvořenou směrnici s postupy při pandemii, kde jsou popsána zvýšená hygienická opatření.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově přichozí dítě má možnost se adaptovat na nové prostředí spolu s rodičem. MŠ poskytuje klidné a bezpečné prostředí, pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.) Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Nepřipouštíme jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou pociťuje jako násilí, je nepřijatelná. Využíváme přirozené aktivity dítěte, počítá se s jeho aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. V celém prostředí MŠ je přátelská atmosféra. Učitelka se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou před vstupem a na začátku pobytu dítěte v MŠ a založit portfolio dítěte ve spolupráci s rodinou (osobnostní dotazník).

3.4. Zdravotní péče

Do MŠ chodí děti pouze zdravé, to je bez známek jakéhokoliv akutního infekčního onemocnění nebo parazitárního napadení. Dítě se do MŠ nepřijímá s léky nebo nedoléčené. Na základě lékařské zprávy o zdravotním stavu dítěte, podáváme lék jen při ohrožení života dítěte.

Za akutní infekční onemocnění se považuje:

- virová rýma (tj. průhledná rýma, která intenzivně dítěti vytéká z nosu a to bez zvýšené teploty.
- bakteriální rýma (tj. zbarvená -zelená, žlutá, hnědá rýma a to bez zvýšené teploty.
- intenzivní kašel (tj. kašel, který přetrvává i v klidové činnosti dítěte a to bez zvýšené teploty.
- onemocnění, které se vysévá vyrážkou na kůži.

Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech a to na základě požadavku s potvrzením od dětského lékaře. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací rodičům. Naším záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro

pohyb a pobyt venku. Do denního programu jsou každý den začleněny tělovýchovné chvílky a přirozený pohyb je předmětem především pobytu venku.

Po vyléčení onemocnění nebo absenci dítěte předpokládáme, že je dítě zdravé a může do kolektivu. Spoléháme na osobní zodpovědnost každého rodiče (§29 zákona 258/2000 Sb.)

Po pandemii Covidu-19 (březen 2020) reagujeme na aktuální informace vydané Ministerstvem školství.

V případě epidemie a zprísněných opatření (Covid-19) vyžadujeme od rodičů lékařskou zprávu.

V souvislosti s výskytem pandemie Covid 19 v roce 2020 respektujeme mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví a nařízení vlády. Byla vytvořena pravidla postupů při v nouzovém stavu.

Prevence šíření infekčních onemocnění

Vyskytne-li se v rodině nebo nejbližším okolí infekční onemocnění, ohlásí to zákonný zástupce učitelce nebo ředitelce školy. Toto se týká i v případě vší. Pokud dítě vykazuje známky akutního onemocnění v průběhu pobytu v MŠ, pedagog neprodleně telefonuje rodičům.

Na základě informace od rodičů má škola povinnost informovat ostatní rodiče, že se v MŠ vyskytlo infekční nebo parazitární onemocnění.

(neštovice, spála, impetigo, průjem, zvracení, pátá, šestá nemoc, syndrom ruka-noha-ústa, zánět spojivek, vší, roupi, svrab).

Chronická onemocnění dítěte jako je alergie a z toho vyplývající alergická rýma, kašel a zánět spojivek, je nutné škole předložit potvrzení lékaře specialisty (alergologa). Za alergickou rýmu je považována rýma bílá, průhledná. Zabarvená rýma je považována za infekční a dítě bude odesláno do domácího léčení.

Epilepsie, astma je nutné doložit lékařským potvrzením.

3.5 Organizace vzdělávání

Organizace chodu mateřské školy se řídí směrnicemi ředitelky školy, provozním řádem školy, Školním řádem a dalšími právními předpisy.

Na každé třídě pracují dvě učitelky. Ve třídě s ředitelkou pracují 2 učitelky, jedna s úvazkem 1, druhá s úvazkem 0,50 /doplnění úvazku přímé práce s dětmi ředitelky/. Denní řád je dostatečně pružný, pravidelně jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Třídy jsou uzpůsobeny tak, že zde děti nacházejí potřebné zázemí, bezpečí i soukromí. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Dbáme na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností a stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Nejsou překračovány počty dětí ve třídě. Jak to jen jde, omezujeme spojování tříd.

Tři třídy máme rozdělené podle věku, tedy homogenní a dvě třídy jsou heterogenní. Třídy mají své názvy – třída Sluníček, Berušek, Motýlků, Žabiček a

Včeliček. Snažíme se, aby po celou dobu docházky vedly třídu stejné učitelky, pokud to dovolí organizační podmínky MŠ. Kolektiv dětí zůstává stejný, nebo je pouze doplňován o nové tváře. Třídy jsou nově naplňovány do počtu 24 dětí.

Snažíme se, aby poměr spontánních a řízených činností v denním programu byl vyvážený, aby děti měly dostatek času a prostoru pro spontánní hru. Vzdělávání probíhá formou individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti mají ale také možnost se činnostmi neúčastnit a uchýlit se do klidného koutku.

Upřednostňujeme prožitkové učení, pokusy, diskusní a komunitní kruhy. Plánování vychází z potřeb a zájmů dětí. Provoz v MŠ je od 6.15 do 16.15 hodin. V 6.15 se všechny děti scházejí v určené třídě na pavilonu a teprve v 6.45, když přichází druhá učitelka, odvádí děti do své třídy. Odpoledne je to obdobné. Učitelka po skončení své služby odvádí děti do určené třídy na pavilonu, kde je předá učitelce, která má konečnou službu (viz příloha Pracovní doba pedagogických pracovníků). Učitelka zodpovídá až za dítě předané do třídy, odpoledne předá dítě zákonným zástupcům nebo jimi pověřeným osobám. Pobyť venku tráví děti většinou na školní zahradě (viz Charakteristika školy). Pro vycházky máme vypracovaný plán tras.

Na odloučeném pracovišti je provoz od 6.15 do 15.45 hodin z důvodu odpolední nevytíženosti.

Logopedická prevence probíhá skupinově na jednotlivých třídách pod vedením školených p. učitelek. Individuální logopedická péče je poskytována dětem ve spolupráci s klinikou logopedkou z městské polikliniky v České Třebové, Masarykova ul.

Denní řád tvoří přílohu tohoto ŠVP.

Kritéria přijímání dětí

Ředitelka mateřské školy stanovuje následující kritéria, podle kterých postupuje při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v MŠ v případech, kdy počet žádostí podaných zákonnými zástupci dětí o přijetí překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu.

- Dosažení 6 let dítěte v období od 1.9. do 31.8.následujícího kalendářního roku.

- Věk dítěte /od nejstaršího k nejmladšímu /

- Trvalý pobyt dítěte v obci, ve které MŠ sídlí

Kritéria zveřejňujeme na vstupních vchodových dveřích u ředitelny a jsou součástí žádosti o přijetí dítěte do mateřské školy.

Zařazování přijatých dětí do jednotlivých tříd je plně v kompetenci ředitelky mateřské školy. Přihlíží na věk dítěte, sourozenecké vztahy, individuální potřeby dětí.

Individuální vzdělávání dítěte

1. Dítě může plnit povinné předškolní vzdělávání jiným způsobem - individuálním vzděláváním (*Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 34, odst. b*)
 - a) Pokud bude zákonný zástupce dítěte požadovat individuální vzdělávání dítěte, oznámí to řediteli školy 3 měsíce před zahájením školní docházky.
 - b) Oznámení musí obsahovat:
 - jméno popřípadě jména a příjmení
 - rodné číslo
 - místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
 - období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
 - důvodu pro individuální vzdělávání dítěte
 - c) Individuální vzdělávání probíhá mimo mateřskou školu a jeho průběh je plně v kompetenci rodičů dítěte.
 - d) Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech formou rozhovoru a připravených pracovních činností s dítětem v rozsahu cca 15 – 20 minut. Rodiče předem obdrží orientační pomůcku „Desatero pro rodiče předškoláka“ podle nichž bude MŠ ověřovat úroveň vzdělávání.
 - e) **Termíny ověřování:**
 - a. třetí čtvrtek v měsíci listopadu (hodinu lze domluvit)
 - b. náhradní termín první čtvrtek v měsíci prosinci (hodinu lze domluvit).
 - f) Rodiče jsou povinni se dostavit s dítětem v uvedeném termínu k ověření výsledků individuálního vzdělávání.
 - g) V odůvodněných případech (nemoc, pobyt v zahraničí) jsou rodiče povinni předem ohlásit neúčast dítěte na ověřování a dohodnout si s ředitelkou školy náhradní termín.
 - h) Pokud rodič nezajistí účast dítěte na ověřování vzdělávacích výsledků a nedomluví si náhradní termín, ředitelka školy ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání dítěte. Dítě pak bude nadále plnit povinné předškolní vzdělávání řádnou docházkou do mateřské školy.
 - i) Děti se specificky vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány podle individuálních vzdělávacích plánů. Pedagog konzultuje tyto plány s rodiči dítěte, se speciálním pedagogem Pedagogicko- psychologické poradny a pracovníky příslušného Speciálně pedagogického centra, popř. s lékařem.

Podpůrná opatření

(1) Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována dítěti, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost. 2) Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola dítěti využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

(3) Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán

- zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte na základě doporučení školského poradenského zařízení Individuální vzdělávací plán školské poradenské zařízení zpravidla nedoporučuje, pokud jsou všechny informace pro vzdělání dítěte uvedeny v doporučení podle §15.
- je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
- obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte.
- jsou zde uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení dítěte, případné úpravě očekávaných výstupů ve vzdělávání dítěte.
- obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte.
- může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, dítětem a zákonným zástupcem.

(1) Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem učitelky a současně zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

(2) Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje zákonnému zástupci dítěti a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Působení dalších osob, které dítěti se specificky vzdělávacími potřebami poskytují podporu

Asistent pedagoga, osobní asistent

poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání dítěte. Asistent pedagoga pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte i ostatních dětí do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání.

POSTUP ŠKOLY V SOUVISLOSTI S POSKYTOVÁNÍM PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Podrobnosti při poskytování podpůrných opatření prvního stupně školou

(1) Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně.

(2) Škola může zpracovat plán pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu, zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání.

Postup před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně

(1) Ředitel školy určí ve škole učitelku, která bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

(2) Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít zákonný zástupce dítěte také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu.

(3) Školské poradenské zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte vychází z

- a)** charakteru obtíží dítěte, které mají dopad na jeho vzdělávání,
- b)** speciálně-pedagogické, případně psychologické, diagnostiky za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte,
- c)** informací o dosavadním průběhu vzdělávání dítěte ve škole, zejména údajů uvedených ve školní matrice,
- d)** informací školy o podpůrných opatřeních prvního stupně poskytovaných dítěti,
- e)** údajů o dosavadní spolupráci dítěte se školským poradenským zařízením,
- f)** informací poskytnutých zákonným zástupcem dítěte,
- g)** podmínek školy, ve které se dítěte vzdělává nebo se bude vzdělávat, a

h) posouzení zdravotního stavu poskytovatelem zdravotních služeb nebo posouzení podstatných skutečností ke stanovení podpůrných opatření jiným odborníkem, je-li to třeba.

(4) Školské poradenské zařízení při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte přihlíží k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu.

(5) V případě podpůrného opatření spočívajícího v používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek školské poradenské zařízení doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření. Kompenzační pomůcky škola může zapůjčit dítěti domů.

VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH DĚTÍ

- Za nadané dítě se považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

- Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která dítě vzdělává.

- Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce dítěte.

Podmínky k zajištění podpůrných opatření

- Zpracování plánu pedagogické podpory
- Pravidelné konzultace učitelek a vyhodnocování zvolených postupů
- Materiální podpora se poskytuje podle podmínek školy
- Prostředky pedagogické podpory dítěte, zejména didaktické úpravy průběhu vzdělávání.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ VE VĚKU OD 2-3 LET

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstev-

níků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění v i v budování vztahů s vrstevníky. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD 2 – 3 LET

Materiální podmínky

- vybavení dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- použití více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. /tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti/.
- nastavení dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- úprava prostoru pro volný pohyb a hru dětí, a zabezpečení možnosti naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Hygienické podmínky

- dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte.
- možnost použití nočníků /vymývání a dezinfekce/
- nové šatní skřínky pro každé dítě s velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- po Covidu -19 jsou zpřísněná hygienická opatření (antibakteriální mýdla, dezinfekce, jednorázové rukavice, častější úklid atd.

Životospráva

- režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek),
- dostatečná adaptace dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,
- nošení z domova vlastních plyšových hraček pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole.

Ochrana zdraví dětí

- byla zpracována dokumentace požární ochrany (stanovení organizace zabezpečení požární ochrany, požární evakuační plán, dokumentace zdolávání požárů apod.) a prováděna školení a odborné přípravy zaměstnanců s ohledem na přítomnost dvouletých dětí.

Personální podmínky

- učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, který dítě pozitivně přijímá.
- v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- souběžné působení učitelek v organizačně náročnějších částech dne.

Další vzdělávání učitelek

- akreditované vzdělávací programy MŠMT

Organizace vzdělávání

- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

-umožnit dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, zohlednit v souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy.

- plánované činnosti v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

- realizovaná opatření, zákonné ukotvení Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je s účinností od 1. 9. 2016 stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let.

- s účinností od 1.9.2020 vstupuje v platnost ods. 6 §2 Vyhl. č. 14/2005 Sb., ve třídě kde jsou zařazené děti mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě podle odst. 3 snižuje o 2 děti (nejvýše o 6 dětí).

- s účinností od 1.9.2020 poskytujeme vzdělání distančním způsobem v důsledku krizových nebo mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény, když chybí polovina dětí ve třídě nebo chybí většina těchto dětí z celé MŠ a z celého odloučeného pracoviště.

Podpora dětí cizinců

Národní pedagogický institut České republiky organizuje konkrétní formu podpory pro děti cizince bezprostředně po jejich nástupu do povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání.

3.6 Řízení MŠ

Povinnosti, pravomoci a úkoly zaměstnanců jsou dány organizačním řádem, pracovním řádem, pracovními náplněmi a pracovním plánem na daný školní rok. Máme vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy (nástěnka, oběžník, třídní telefony, e-mail), tak navenek (webové stránky, nástěnky, schůzky, pohovory...). Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektuje názor druhých. Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci i rodiče. Z kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci. MŠ spolupracuje se zřizovatelem, PPP, SPC Ústí nad Orlicí, ZŠ Nádražní (předškoláci pravidelně chodí před zápisem do ZŠ na návštěvu do první třídy, účastní se pracovních dílen, které pro ně učitelky ZŠ připravují), klinickou logopedkou, se ZUŠ, DDM, HZS, MAS Orlicko, rodiči. Vznikla nová spolupráce s Domovem seniorů.

Personální a pedagogické zajištění

Chod MŠ zajišťuje osmnáct kmenových zaměstnanců. Jedenáct pedagogických pracovníků (ředitelka a deset učitelek), dvě kuchařky, dvě uklízečky, jedna pomocná kuchařka a zároveň uklízečka pro odloučené pracoviště, jedna vedoucí stravování, jeden školník. Podle potřeb dětí v naší MŠ působí asistent pedagoga.

Všichni zaměstnanci mají předepsanou odbornou kvalifikaci a učitelky se dále vzdělávají formou účasti na seminářích DVPP s akreditací MŠMT. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační a hospitační činnosti ředitelky, potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých pedagogických pracovníků. Ředitelka podporuje profesionalizaci celého týmu, včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Kvalita vzdělávání a osobnostní růst každého pedagoga je podpořen a směřován plánem osobního rozvoje na daný školní rok. Zhodnocení práce pedagoga za uplynulý školní rok probíhá při motivačním rozhovoru s ředitelkou.

Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče. Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

Spoluúčast rodičů

Snažíme se, aby spolupráce fungovala na základě partnerství, aby mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Rodiče mají možnost účastnit se různých programů (společné výtvarné aktivity rodičů a dětí, následné výstavy, zahradní slavnosti pro rodiče a děti, sportovní akce, besídky). Učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte. Domlouvají se o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Zachovávají diskrétnost ve vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči taktně, ohleduplně, s vědomím,

že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v MŠ formou rozhovorů, nástěnek a webových stránek. MŠ podporuje rodinnou výchovu. Učitelky nabízejí rodičům poradenský servis.

4. Charakteristika ŠVP

Cíle mateřské školy

Předškolní vzdělávání dětí v naší MŠ vychází ze základního dokumentu rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Na základě tří rámcových cílů si naše MŠ vytyčila svůj hlavní cíl, který se budeme snažit naplňovat za pomoci všech pracovníků MŠ.

Hlavní cíl předškolní výchovy je doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ní pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Naší snahou je, aby z dětí vyrostli slušní lidé. Chceme, aby tito lidé uměli pozdravit, poděkovat, omluvit se, pomoci, podívat se zpřímá do očí, byli samostatní a neutíkali před zodpovědností. Zaměříme se především na výchovu dítěte k odpovědnosti za své chování a jednání, a zároveň se budeme snažit vytvořit takové prostředí, kde dítě bude prožívat šťastné a bezstarostné dětství. Budeme využívat přirozené touhy dítěte po poznání a přitom mu předávat takové hodnoty a postoje, které budou formovat jeho osobnost. Budeme poskytovat klidné a radostné prostředí, laskavý přístup. Chtěli bychom, aby veškeré naše činnosti a jednání dávaly rodičům záruku, že je o děti dobře postaráno.

Záměrem předškolní výchovy je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny.

Společné sjednocující rámcové cíle

Děti 2-3leté: cílem je usnadnit jim první vstup do mateřské školy vhodnou adaptací, navodit atmosféru prostředí, do kterého se budou těšit, postupně zvládat sebeobsluhu. Snažit se realizovat jednoduché úkoly, zpočátku pod vedením, později samostatně.

Děti 4-5leté: cílem je vytvořit hlubší vztah k učitelce i k dětem ve třídě, začínat se spoluprací, nemyslet jen na sebe. Upevňovat a prohlubovat již získané dovednosti a návyky, postupně získávat nové, rozvíjet vztah k přírodě, získávat hlubší povědomí o pohádkách a jejich moudrosti.

Děti 5-6leté: cílem je rozvíjet zdravě sebevědomé a samostatné děti – samostatné myšlení, rozhodování a jednání. Začátky úspěšné komunikace a tím předcházení konfliktům, umět se domluvit, upevňovat stávající a rozvíjet nové vědomosti, dovednosti a návyky, prohlubovat vztah k přírodě, ekologické citění.

Hlavní myšlenka vychází z pozorování světa kolem nás - především z poznávání přírody a sama sebe jako součást světa a přírody. Velký důraz je kladen na rozvoj rozumové, tělesné, psychické zdatnosti a odolnosti dítěte. Vzdělávání realizujeme v průběhu celého dne ve všech činnostech a situacích přiměřeným poměrem spontánních a řízených aktivit.

Formy vzdělávání

Vzdělávání realizujeme v průběhu celého dne ve všech činnostech a situacích přiměřeným poměrem spontánních a řízených aktivit. Konkrétní vzdělávací cíle naplňujeme formou záměrného i spontánního učení vycházejícího ze smyslového vnímání za aktivní účasti dítěte.

Formy činností: individuální, skupinové, řízené, spontánní, relaxační a distanční.

Distanční výuku u povinné předškolní docházky budeme realizovat e-mailovou formou. V případě, že rodič nemá přístup k internetu po telefonické domluvě.

U dětí s odkladem školní docházky využíváme Individuální vzdělávací plány, které zpracováváme na podkladě zprávy z PPP a SPC Kamínek, Ústí nad Orlicí.

Mezi již tradiční a oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří doplňující programy specificky zaměřené k rozvoji určitých vědomostí a dovedností, které jsou připraveny a realizovány ve spolupráci s dalšími subjekty (předplavecký výcvik, návštěvy divadelních představení, exkurze, návštěva knihovny, společné akce rodičů a dětí, akce se ZŠ, ZUŠ, hasiči, s taneční školou Šárky Prosové, Domovem seniorů, DDM, angličtina hrou, zdravé pískání, sborové zpívání, jóga, které uskutečňujeme v průběhu celého roku a muzikoterapie).

Metody vzdělávacího programu

Prožitkové učení – je dítěti vlastní, pro něj přirozené, vychází z vlastní zkušenosti a prožitku.

Kooperativní učení – děti vzájemně spolupracují při řešení problémů a situací, rozdělují si role a úkoly, pomáhají si, radí se, hodnotí společnou práci...

Tematické učení – vyhledáváme témata, činnosti a situace, které jsou dětem blízké a srozumitelné a tím je umožněno, aby děti získávaly očekávané poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje v reálných souvislostech a tak je dokázaly prakticky využít.

Spontánní sociální učení – je založené na principu přirozené nápodoby.

Situační učení – vytváříme a využíváme situace, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí – dítě se učí dovednostem a návykům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

V předškolním vzdělávání uplatňujeme aktivity spontánní a řízené – jsou vzájemně provázané a vyvážené, pedagog při tom využívá přímou i nepřímou motivaci a snaží se, aby tyto činnosti probíhaly v menších skupinách nebo individuálně.

Z pohádky do světa aneb
babiččina kouzelná klubíčka

Kolik barev klubka mají
první, druhé, třetí...
Jestlipak se rozmotají, pomozte mi, děti.

5. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozpracován do 6 integrovaných bloků.

Naše struktura integrovaných bloků je flexibilní. Integrované bloky jsou řazeny vedle sebe podle témat, která se sdružují. Nejsou míněny jako po sobě jdoucí. Povinnosti učitelky tedy není procházet jimi v čase za sebou. Učitelka pružně reaguje na aktuální vzniklou situaci, ale také na potřeby, zájmy a témata, která do vzdělávání samy vnesou, což je klíčovým východiskem k plánování individualizovaného vzdělávání (využívá je tak, jak se to hodí “její třídě, vstupuje do nich tehdy, když to situace ve třídě vyžaduje. Flexibilním uspořádáním naplňujeme potřeby dětí, neboť učitelka může reagovat na událost v tu chvíli, kdy k ní dojde. Tak se děti mohou učit na základě bezprostřední zkušenosti a učí se poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebují a díky tomu lépe porozumí jejich smyslu.

Každá třída tak vstupuje ve stejný okamžik do jiného podtématu, ale i do jiného integrovaného bloku.

Integrované bloky máme obecnější. Jedná se o témata přírody, kultury, rodiny, techniky.

1. Jsme rádi, že máme kamarády
2. To jsem já a moje rodina
3. Objevujeme svět kolem nás
4. Poznáváme, co je pro nás dobré
5. Chráníme naši přírodu
6. Vesele prožíváme slavnosti, tradice, zvyky

Tyto integrované bloky jsou obohaceny dílčími projekty a doplňkovým programem:

- Babička Kořenářka
- Opička Žofinka
- Ježeček Bodlinka
- Hrátky kamarádů Hubáků

Všechny projekty mají svoje cíle a vzdělávací nabídku jsou integrovány do jednotlivých integrovaných bloků během celého roku.

Veškeré činnosti jsou směřovány k dosažení konkretizovaných výstupů, které jsou přílohou č.2 tohoto ŠVP.

Záměry k jednotlivým integrovaným blokům jsme vybíraly ze všech pěti vzdělávacích oblastí a pro přehlednost, že jsou všude zastoupeny všechny (pět).

Dítě a jeho tělo

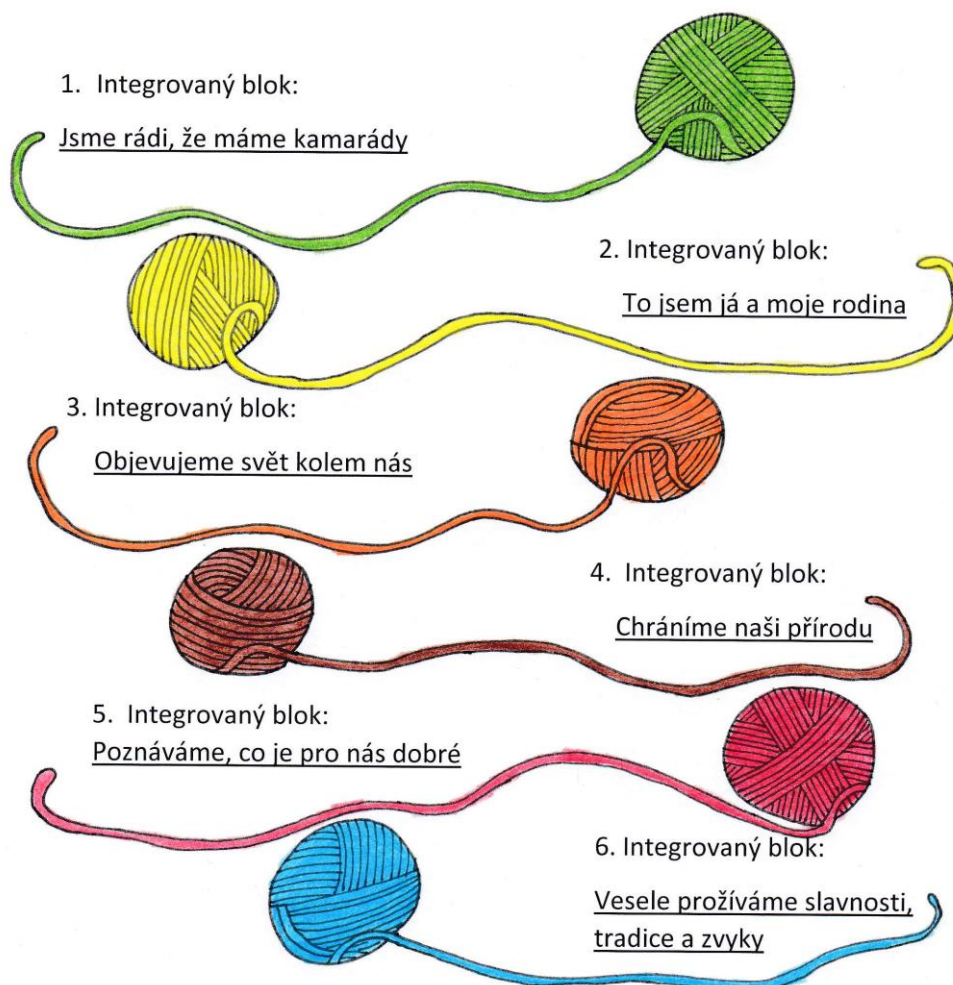
Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Vzdělávací obsah:

Kolik barev klubka mají,
první, druhé, třetí...
Jestlipak se rozmotají,
pomozte mi, děti.

6. Integrované bloky

1. integrovaný blok:

Jsme rádi, že máme kamarády

- Charakteristika IB:

Tento blok je dalším krokem socializace dítěte předškolního věku. U těch nejmenších je to otázka adaptačního procesu v individuální míře. Budeme respektovat individualitu dítěte, napomáháme v poznávání všeho nového, s vlastním prostředím MŠ, třídy, školní zahrady, s novými lidmi, kamarády. Vytváříme takové podmínky, které pomohou dětem získat své místo a jistotu v kolektivu, aby se cítily jistě a bezpečně, byly schopné dobře se orientovat, navazovat vztahy s ostatními. Učíme se poznávat značku, nové hračky, hry, přizpůsobujeme se dennímu režimu. Procvičujeme a zdokonalujeme sebeobsluhu a hygienické návyky. Učíme se řešit konflikty, domlouváme se na společných pravidlech a pomáháme druhým.

- Naše záměry a cíle:

Dítě a tělo:

- postupně se učíme zvládat jednoduchou sebeobsluhu a základní kulturně hygienické návyky.
- budeme se učit správnému držení těla
- nacvičíme správné držení tužky a jiných kreslicích materiálů

Dítě a jeho psychika:

- budeme se učit správně vyslovovat, ovládat dech
- naučíme se orientaci v prostoru, v novém prostředí
- budeme podporovat schopnost odloučení od rodičů na určitou dobu
- budeme vést děti, aby se dokázaly zklidnit a ovládat své emoce
- budeme rozvíjet schopnost soustředění a udržení pozornosti

Dítě a ten druhý:

- povedeme děti ke schopnosti navazování kontaktů s dětmi i dospělými
- učíme se vyjadřovat svá přání a potřeby

Dítě a společnost:

- budeme vytvářet návyky společenského chování ve styku s dětmi a dospělými
- vedeme děti k adaptaci v kolektivu dětí

- budeme podněcovat k jednoduchým výtvarným projevům dětí

Dítě a svět:

- budeme se učit zvládat orientaci ve známém prostředí, třídy a mateřské školy
- budeme upevňovat zvládání běžných činností MŠ
- budeme pozorovat změny v nejbližším okolí a všimnout si jich

- **Možné tematické části IB:**

- Poprvé v MŠ
- Můj kamarád
- Mezinárodní den dětí
- Děti celého světa (multikulturní výchova)
- Využití narození dětí
- Ahoj školko (loučení s MŠ)

- **Vzdělávací nabídka:**

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky,..)
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- artikulační, sluchové a rytmické hry
- skupinová konverzace
- poznávání jednoduchých obrázkových systémů (značky)
- spontánní hry
- činnosti zajišťující spokojenost, radost a pohodu
- hry na téma kamarádství, přátelství
- vyprávění pohádek obohacující citový život dětí
- verbální i neverbální komunikační aktivity dětí s druhými i dospělými
- aktivity podporující sblížení dětí

- činnosti zaměřené na osvojení pravidel vzájemného soužití
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci
- tvoření jasných a smysluplných pravidel ve třídě
- říkanky s pohybem, zpěv s klavírem, kytarou, flétnou

- Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo:

- zvládá správné držení těla
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb dle vzoru
- zvládá sebeobsluhu v oblékání, stolování, hygienu
- učí se zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami
- ovládá koordinaci oka a ruky
- umí zacházet s drobnými nástroji, náčiním, grafickým a výtvarným materiálem

Dítě a jeho psychika:

- vede verbální komunikaci, dialog
- zvládá změny ve svém okolí
- dítě dokáže soustředěně poslouchat pohádku
- reaguje na pokyny dospělého
- dítě setrvává u rozehrané hry, zapamatuje si krátký text
- rozlišuje obrázkové symboly, značky
- orientuje se v prostoru dle pokynů
- projevuje zájem o nové věci
- dokáže se odloučit od dospělého, rodičů
- umí se zařadit do skupiny dětí
- přijímá roli ve hře
- zapojuje se do činností, komunikuje, kooperuje s dětmi
- respektuje a přijímá autoritu dospělého
- ovládá své city a chování

- reaguje a respektuje domluvená pravidla
- umí přijmout změnu a přizpůsobit se jí

Dítě a ten druhý:

- dítě přiměřeně komunikuje s dospělými a druhými dětmi, navazuje dětská přátelství
- dítě se dokáže zařadit do skupiny dětí
- umí si vytvořit pravidla mezi sebou a dodržovat je
- všímá si toho, co druhý potřebuje
- umí se bránit projevům násilí

Dítě a společnost:

- zachází šetrně s pomůckami, hračkami, knihou
- dodržuje pravidla her a jiných činností
- vyjadřuje svá přání a potřeby
- vnímá odlišnosti mezi dětmi
- umí projevit ohleduplnost a zdvořilost
- cítí se plnohodnotným členem skupiny
- Dítě a svět:
 - osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí
 - pomáhá pečovat o životní prostředí
 - bezpečně se orientuje ve známém prostředí
 - má povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí

- Klíčové kompetence:

1) Kompetence k učení:

- dítě se orientuje v režimu dne a dění v prostředí ve kterém žije
- dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat pokroky druhých

2) Kompetence k řešení problémů:

- dítě se všímá dění i problémů v bezprostředním okolí
- dítě řeší problémy na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně

3) Kompetence komunikativní:

- dítě komunikuje s ostatními dětmi i dospělými bez zábran a ostychu
- dítě rozumí slyšenému a správně reaguje

4) Kompetence sociální a personální:

- dítě je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- dítě svým způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost k druhým a pomoc slabším

5) Kompetence činnostní a občanské:

- dítě spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a dodržuje je
- dítě si uvědomuje práva svá i druhých, učí se je hájit a respektovat

2. integrovaný blok:

To jsem já a moje rodina

- **Charakteristika IB:**

Tento blok se vztahuje k dítěti samému, rodině, rodinným příslušníkům, zvykům v rodině. Povídáme si o tom, kde bydlíme, co dělají rodiče (povolání), učíme se adresu, celé své jméno. Kreslíme sami sebe (autoportrét, využíváme rodinných fotografií). Učíme se vyrábět drobné dárky a obdarovávat své nejbližší. Posilujeme pocit sounáležitosti s rodinou (sourozenci, rodiče, prarodiče. Přípravuje společná vystoupení (besídky pro rodiče), děti se chystají k zápisu do první třídy ZŠ, navštívíme kamarády v první třídě, připravují se na budoucí změny z MŠ do ZŠ.

- **Naše záměry, cíle:**

Dítě a jeho tělo:

- zaměříme se na uvolnění ruky, podporu hrubé a jemné motoriky
- budeme pracovat s různým výtvarným materiálem
- podpoříme fantazii, kreativitu a tvořivost dětí
- budeme nabízet pohybové aktivity na zahradě
- podporujeme děti k jistějšímu pohybu v různém přírodním terén (písek, tráva, smyslový chodník,..)

Dítě a jeho psychika:

- budeme podporovat děti v soustředění na pohádku, divadlo
- budeme podněcovat k tvořivému využití a experimentování s přírodním materiálem
- budeme využívat pohádky k rozlišení ročního období a jejich charakteristických znaků (O Řepě, Krtek a sněhulák,...)
- vedeme děti k respektování učitelky a dospělých
- budeme využívat jednoduchá souvětí

- vedeme děti, aby pojmenovaly věci kolem sebe
- budeme zvládat určité odloučení dětí od rodičů

Dítě a ten druhý:

- navazujeme společné kontakty s dětmi ve skupině
- podporujeme přirozenou komunikaci mezi dětmi
- budeme se dělit o hračky, počkáme, vystřídáme se
- vedeme k porozumění běžných emocí (pláč, radost, smutek)
- budeme vhodně oslovovat dospělé (vykání)
- používáme „kouzelná“ slovíčka (děkuji, prosím,...)

Dítě a společnost:

- budeme se učit zvládat život v MŠ
- učíme děti, že každý ve společenství má svoji roli (rodina, třída, skupina dětí)
- vedeme děti ke správné představě o pravidlech chování
- nabízíme dětem kulturní a umělecké zážitky

Dítě a svět:

- vedeme děti k tomu, že každý dospělý něco dělá, umí
- učíme využívání poznatků z MŠ v praktickém životě
- vedeme děti k aktivní účasti na oslavách

• **Možné tematické části IB:**

- Já a moje rodina
- Místo, kde bydlím
- Těšíme se na Vánoce (adventní čas)
- Zápis do první třídy ZŠ
- Moje maminka (Den matek)
- Spolupráce s Domovem seniorů
-
-

- **Vzdělávací nabídka**

- logopedické chvílky – dechová, artikulační cvičení, gymnastika mluvidel
- kresba postavy, autoportrét dítěte
- práce s pohádkou (příběhem – vlastnosti hlavních postav, rozlišovat dobro a zlo)
- používání „kouzelných“ slovíček (prosím, dobrý den, děkuji, nashledanou,...)
- využití zahrady pro pracovní činnosti, pracovní koutek
- návštěvy dílen či pracoviště rodičů
- příprava dáreků, výzdoby a besídky na Vánoce a Domova seniorů
- říkanky, písně a tanečky, nácvik textu
- zpívání u vánočního stromu na zahradě MŠ
- návštěva vánoční výstavy v KC, betlémy
- grafomotorická cvičení na procvičení ruky a držení tužky
- hra na školu (učitel, žák)
- seznámení s písmeny a číslicemi – tvoříme jméno, první, poslední písmeno
- rozdílů homonyma, synonyma a antonyma
- procvičení geometrických tvarů
- malba, kreslení zážitků, fantazijní vyjádření dětí
- besídka pro maminky, výroba dáreků, nácvik besídky
- společné dílny s dětmi s dětmi ze ZŠ
- prohlížení knih, leporel, časopisů, četba na přání
- pozorování okolí, významné stavby, budovy
- kooperativní činnosti ve skupině, dvojici

- **Očekávané výstupy:**

Dítě a jeho tělo:

- dítě zvládá manipulaci s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- zvládá sebeobsahu, základní hygienické návyky

- umí jednoduché pracovní úkony (úklid hraček)
- dítě dokáže základní pohybové dovednosti (běh, skoky, koulení, posílání míče, lezení,...)
- zná pravidla pohybových a tanečních her, dodržuje je
- umí zacházet s různým přírodním materiálem a pracovním nářadím, náčiním.
- zvládá jednoduché úklidové práce (úklid sněhu, hrabání listí, pomoc s úklidem výzdoby v MŠ)

Dítě a jeho psychika:

- dítě rozlišuje obrazné symboly, poznává napsané své jméno, rozumí jejich významu a funkci
- poznává některá písmena a číslice
- dokáže pojmenovat to, co ho obklopuje
- projevuje zájem k knihy, časopisy
- zvládá pracovat podle pokynů a instrukcí učitelky
- dokáže soustředěně poslouchat četbu a reprodukovat ji
- dítě se dokáže odloučit na určitou dobu od rodičů
- umí se těšit z příjemných zážitků

Dítě a ten druhý:

- chápe, že každý člověk má stejnou hodnotu
- dodržuje pravidla vzájemného soužití
- dokáže vyjádřit své pocity a nálady
- zvládá prosociální chování ve vztahu k druhým lidem, dětem
- zvládá přijmout případný neúspěch
- dokáže se vystřídat o hračku, vyčkat
- správně a aktivně komunikuje s kamarády

Dítě a společnost:

- umí vytvářet prostředí pohody v kolektivu
- zachází šetrně s vlastními i cizími věcmi

- chápe, že každý člověk má ve společnosti svou roli (rodina, třída)
- dítě vnímá umělecké a kulturní podněty
- zvládá základní hudební dovednosti
- dítě se začleňuje do třídy, zařazuje se mezi vrstevníky
- dodržuje pravidla her a jiných činností
- umí vyjádřit samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- umí zachytit a vyjádřit představy různými výtvarnými technikami

Dítě a svět:

- dítě se pomáhá starat o okolní životní prostředí
- bezpečně se orientuje ve známém prostředí
- chápe, že změny jsou přirozené a umí se přizpůsobit
- dítě má povědomí o společenském a kulturním prostředí
- umí dbát o pořádek a čistotu
- dítě zvládá běžné činnosti a požadavky na něj kladené

- **Klíčové kompetence:**

- 1) **Kompetence k učení:**

- pokud se dítěti dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- dítě odhadne své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky a oceňovat výkony druhých
- dítě si aktivně všímá, co se kolem děje, soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, užívá jednoduché znaky a symboly

- 2) **Kompetence k řešení problémů:**

- dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární, matematické souvislosti
- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale za snahu

- 3) **Kompetence komunikativní:**

- dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se

běžně setkává (knihy, časopisy, PC)

- dítě průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu, aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

- dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady řečovými, hudebními, výtvarnými a dramatickými prostředky

4) Kompetence sociální a personální:

- dítě si uvědomuje, že za své jednání odpovídá a nese důsledky

- dítě napodobuje modely mezilidských vztahů a prosociálního chování, které nachází ve svém okolí

5) Kompetence činnostní a občanské:

- dítě má smysl pro povinnost ve hře, v práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně

- dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, chápe to, že pohodlnost a lhostejnost mají své nepříznivé důsledky

- dítě si váží práce a úsilí ostatních

3. integrovaný blok:

Objevujeme svět kolem nás

- **Charakteristika IB:**

Obsáhlý blok obecných a základních vlastností, věcí a předmětů, jevů a změn v přírodě. Rozlišujeme barvy, tvary, množství, velikosti předmětů, určujeme vlastnosti materiálu a třídíme je. Využíváme knih a časopisů k četbě, učíme se soustředěně vyslechnout pohádku a hledáme její poslání pro nás. Procvičujeme časové pojmy, řadíme je posloupně, seznamujeme se s různými materiály a poznáváme jejich vlastnosti. Zařazujeme námětové hry na povolání, řemesla. Cestujeme po světě a poznáváme jiné národy, kontinenty, jazyky, zvířata. Poznáváme dopravní prostředky, značky, semafor.

- **Naše záměry, cíle**

Dítě a jeho tělo:

- podporujeme zdravý vývoj dětí pobytem venku, na školní zahradě
- zaměřujeme se na používání levé či pravé ruky, správný úchop tužky
- učíme se pohybovat rytmicky podle hudby
- nabízíme stavebnice, puzzle, mozaiky na rozvíjení předmatematické gramotnosti
- zvládáme základní hygienické návyky

Dítě a jeho psychika:

- vedeme k vyjádření myšlenek, nápadů či prožitků pomocí vyslechnutých pohádek a příběhů
- budeme podporovat soustředění na četbu
- vedeme děti k zájmu o knihy a encyklopedie
- učíme se rozlišovat nejjednodušší prostorové pojmy (nahore, dole, první, poslední,...)
- učíme se orientovat v číselné řadě 1-10
- budeme podporovat rozvoj paměti (básničky, říkanky, písničky, vyprávění, dramatizace)

Dítě a ten druhý:

- podpoříme přirozenou komunikaci mezi dětmi
- budeme se učit spolupracovat
- hledáme partnera pro hru, umíme se domluvit
- budeme využívat sváteční atmosféry k vytváření pohody
- vedeme děti, aby pochopily, že všichni lidé mají stejnou hodnotu přesto, že je každý jiný

Dítě a společnost:

- vedeme děti k tomu, aby pochopily, že všichni lidé respektují určitá pravidla chování
- podporujeme sounáležitost ke své třídě
- učíme se, že nejsme všichni stejní, neposmíváme se
- dodržujeme pravidla společenských a pohybových her
- učíme se šetrně zacházet s hračkou, pomůckou
- učíme se zvládat drobné úklidové práce (hračky, na zahradě,...)

Dítě a svět:

- vedeme k elementárním poznatkům o okolní prostředí
- všímáme si změn v přírodě (roční období)
- učíme se reagovat na změny počasí
- vedeme děti k povědomí o kulturním, společenském a přírodním prostředí

• **Možné tematické části IB:**

- Kniha a já
- Z čeho se vyrábí
- Co jezdí, létá, plave
- Co děláme celý den
- Až budu velká (povolání)
- Letem světem světadíly

- Hrajeme si s pohádkou
- **Vzdělávací nabídka:**
 - práce s knihou, časopisem, naslouchat četbě
 - dramatizace pohádky (příběhu)
 - návštěva knihovny, obchodu s knihami
 - práce s encyklopediemi, vyhledávání
 - práce s různými materiály – třídění, porovnávání, sestavování, využívání různých pomůcek, řazení podle barvy, tvaru, velikostí.
 - hra na dopravní prostředky, obrázkový materiál, dopravní značky, semaforey, přechody
 - sledování dopravního ruchu při pobytu venku (vlak, nádraží, různé druhy dopravních prostředků na silnici)
 - určování časových pojmů: včera, dnes, zítra, ráno, poledne, večer, roční období, dny v týdnu, měsíce
 - námětové hry „kdo, co dělá“, pohybově vyjádřit pantomimické vyjádření
 - poznání některých zaměstnání v reálu
 - cesta mezi světadíly: poznání základního života lidí, zvířat, jazyků, barva pleti, multikulturní výchova
 - pojmy globus, mapa, atlas,...
 - opakování klasických pohádek, ponaučení z nich
 - tvoření ilustrací k pohádkám
 - volná reprodukce pohádek (příběhu s dětmi, využití čepiček, obrázků)
- **Očekávané výstupy:**

Dítě a jeho tělo:

 - dítě zvládá sebeobsluhu a postará se o sebe a o své osobní věci
 - zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
 - ovládá jemnou a hrubou motoriku
 - rozlišuje všemi smysly (sluch, chuť, hmat, čich, zrak)

- zvládá základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci
- dokáže sladit pohyb s rytmem, hudbou
- umí zacházet s rytmickými nástroji, s různým výtvarným materiálem a se sportovním náčiním

Dítě a jeho psychika:

- používá jednoduchá souvětí
- dokáže se soustředit na kratší dobu a udrží pozornost, vypráví příběh
- třídí předměty podle barvy, tvaru, velikosti
- dokáže vyjádřit zážitky ze svého okolí
- zvládá prostorové pojmy: nahoře, dole, za, nad, pod, první, poslední
- umí řešit problém samostatně mezi sebou či konflikt dohodou
- vyjadřuje svoji představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- chápe základní číselné a matematické pojmy
- sleduje očima zleva doprava
- dokáže si zorganizovat hru
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- vytváří jednoduchý rým – projevuje zájem o knihy
- učí se nová slova a aktivně je používá

Dítě a ten druhý:

- umí navázat kontakt a vhodnou komunikaci s dospělým
- dovede využít informativní prostředky (knihy, časopisy, PC)
- dokáže přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- navazuje a udrží přátelství
- dodržuje pravidla vzájemného soužití

Dítě a společnost:

- dítě dodržuje pravidla her a činností, jedná spravedlivě
- dokáže zachytit skutečnosti ze svého okolí a vyjádřit je slovně či výtvarnou

technikou

- dokáže vyjádřit a zhodnotit zážitky (výstavy, divadla)
- umí nést zodpovědnost za své činy a chování

Dítě a svět:

- dítě umí dbát o pořádek a čistotu
- má povědomí o širším společenském a kulturním prostředí
- vnímá rozmanitost světa lidí, národů a jazyků
- má povědomí o věcném i technickém prostředí a jeho dění
- zvládá běžné praktické situace na něj kladené

- **Klíčové kompetence:**

1) Kompetence k učení:

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje
- dítě má elementární poznatky o světě vědy a techniky
- dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje

2) Kompetence k řešení problému:

- dítě řeší problémy na základě dosavadních zkušeností, postupuje cestou pokusu a omylu, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady, využívá přitom fantazii a představivost).
- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční a která funkční nejsou

3) Kompetence komunikativní:

- dítě rozšiřuje slovní zásobu, aktivně ji používá k dokonalé komunikaci
- dítě chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní je výhodou

4) Kompetence sociální a personální:

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech
- dítě si umí vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- dítě svým způsobem projevuje citlivost, ohleduplnost, pomoc slabším

5) Kompetence činnostní a občanské:

- dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem něj děje

4. integrovaný blok:

Chráníme naši přírodu

- **Charakteristika IB:**

Tento integrovaný blok sleduje hlavně naši přírodu a dění v ní. Učíme se poznávat jednotlivá roční období a jejich charakteristické znaky. Osvojujeme si, jak se vhodně obléknout v rámci určitého počasí. V oblasti životního prostředí řešíme koloběh vody v přírodě, péči o zvířátka, poznáváme květiny a stromy. Budeme sbírat a pracovat s přírodninami – přebytky dáváme zvířátkům do lesa na zimu. Pozorujeme hmyz na zahradě a při vycházkách a využíváme lupy a mikroskopy. Připravíme hmyzí domečky na zahradě, každá třída se stará o svůj záhonek (setí semen, zalévání, sklizeň) a záhon bylin, který využívají kuchařky v kuchyni na přípravu pokrmů. V neposlední řadě sem zařadíme téma ochrany přírody, třídění odpadu, Den Země a jiné akce.

- **Naše záměry, cíle:**

Dítě a jeho tělo:

- budeme rozvíjet fyzickou zdatnost dětí
- zvládneme běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- budeme nabízet různé činnosti – kreslení, třídění, navlékání, skládání, stříhání, modelování, ...
- budeme poučovat o bezpečnosti dětí ve třídě, na zahradě, v přírodě
- vedeme děti k aktivnímu pohybu na delší dobu
- vedeme k tvořivosti s přírodním materiálem

Dítě a jeho psychika:

- učíme děti, aby porozuměli slyšenému a domluvily se
- procvičujeme základní a doplňkové barvy
- zařadíme tvořivé hry v písku, s vodou, klacíky, kamínky
- budeme pozorovat přírodu a její změny dle ročních období

- budeme se učit přemýšlet a uvažovat a své myšlenky vyjádřit
- učíme se rozlišovat velikosti a tvary
- rozvíjíme námětové hry
- budeme napodobovat zvuky a pohyby zvířat
- podporujeme vnímání všemi smysly
- učíme se orientovat v čase (den, noc, dny v týdnu, roční období)

Dítě a ten druhý:

- učíme se přijmout roli a začlenit se do hry
- budeme podporovat kamarádské vztahy
- učíme se spolupracovat
- budeme se učit uzavírat kompromisy a řešit konflikty
- posilujeme kooperativní dovednosti

Dítě a společnost:

- budeme podporovat tvořivost a fantazii dětí
- učíme se respektovat své vrstevníky
- získáváme povědomí o přírodním prostředí kolem nás
- vedeme děti k povědomí o společenském a přírodním prostředí
- budeme respektovat společně dohodnutá pravidla
- vedeme děti ke zpěvu, pohybu se zpěvem

Dítě a svět:

- budeme se orientovat ve známém prostředí MŠ
- budeme se starat o zvířata a přírodu
- vedeme děti k ochraně životního prostředí
- budeme si všimnout změn v přírodě dle ročních období
- učíme se, co přírodě škodí a co jí prospívá
- pozorujeme živou i neživou přírodu
- povídáme si o životním prostředí, třídíme odpad

- Možné tematické části IB:
 - Sbíráme a třídíme přírodniny
 - Pomáháme zvířátkům
 - Kudy putuje kapka vody
 - Máma a její mláďata
 - Roční období a charakteristické znaky, oblečení
 - Mořský svět
 - Zvířata ze ZOO
 - Den Země - třídíme odpad
 - Pohádky typu: O řepě, Budka, Dvanáct měsíčků, Rukavička, Krtek a sněhulák

- Vzdělávací nabídka:
 - grafomotorická cvičení
 - jazyková, dechová cvičení, logo chvílky
 - říkanky, rytmizace na rytmické nástroje
 - písně a básničky s patřičnou tematikou
 - hry na zahradě s pískem, vodou, sněhem
 - krmení ptáčků, výroba krmítek, pozorování
 - výroba drobných předmětů (dárků) z přírodnin
 - práce na zahradě – setí, zalévání, sklizeň, hrabání listí
 - práce v pracovním koutku
 - výzdoba šaten a třídy dětskými výtvary
 - práce s výtvarným materiálem – rozvoj jemné motoriky
 - různé námětové hry, hry s maňásky, loutkami, čepičkami, hrajeme si pohádku, dramatizaci
 - práce s knihou, encyklopedií, časopisy
 - vycházka do okolí MŠ – pozorujeme práce na zahrádkách

- pouštění a výroba draků
- prožitkové učení - vaření brambor, bylinkových čajů, pečení z jablek,...
- projekt města „Den Země“ a jeho akce
- práce s obrázkovým materiálem zvířat, třídění
- zvířátka z lesa, louky, dvorečku, rybníku a ZOO
- putování vody – koloběh (slaná, sladká voda, skupenství vody – tuhé, tekuté, plynné)
- návštěva ekocentra, sběrného dvora, ukázka barvy kontejnerů

- Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- dítě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru
- zvládá základní pracovní a pohybové úkony (úklid hraček, pomůcek, práce na zahradě)
- ovládá jemnou motoriku – koordinaci ruka, oko
- rozlišuje všemi smysly (zvuky, chutě, vůně,...)
- zvládá pohyb v různých prostředích, má prostorovou orientaci
- umí zacházet s různými předměty, náčiním
- zvládá základní hygienické návyky

Dítě a jeho psychika:

- dítě vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje
- dokáže najít řešení k běžným situacím
- ovládá své city a přizpůsobuje své chování
- dítě umí formulovat otázky, odpovídá na ně, slovně reaguje
- umí slovně vyjádřit svoji představivost a fantazii
- dokáže se záměrně soustředit, udržet pozornost
- dítě je zvědavé, hledá nové informace

- chápe prostorové pojmy a elementární časové pojmy
- je citlivé k živým bytostem v přírodě

Dítě a ten druhý:

- dítě rozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- umí dodržovat pravidla vzájemného soužití ve skupině
- uplatňuje svá práva s ohledem na druhé a své okolí
- umí řešit konflikty dohodou, kompromisy
- zvládá kooperativní činnosti ve skupině dětí

Dítě a společnost:

- dítě zachycuje skutečnosti ze svého okolí
- umí vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných technik
- dítě je začleněné do třídy, respektuje své okolí
- dodržuje pravidla her, činností, jedná spravedlivě
- umí vytvářet prostředí pohody ve společnosti, kde žije
- uvědomuje si, že ne všichni lidé se chovají správně a respektují pravidla

Dítě a svět:

- dítě má povědomí o širším věcném i technickém prostředí a jeho dění
- dítě zvládá běžné činnosti, jednoduché pracovní situace
- chápe, že změny jsou přirozené a přizpůsobuje se jim
- má povědomí o významu životního prostředí, přírody pro člověka
- vnímá, že svět a příroda mají svůj řád, že je rozmanitý, nekonečně pestrý a různorodý
- vnímá koloběh vody i života

- Klíčové kompetence:

1) Kompetence k učení:

- dítě má elementární poznatky o světě přírody
- dítě uplatňuje získané zkušenosti v dalším učení
- dítě klade otázky a hledá odpovědi na ně

2) Kompetence k řešení problému:

- dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problému
- dítě při řešení myšlenek a praktických problémů užívá logických, matematických a vhodných postupů

3) Kompetence komunikativní:

- dítě se domlouvá slovy i gesty, rozumí jejich významu a funkci
- dítě se dokáže vyjadřovat sdělovat své prožitky, pocity, pomocí výtvarných a hudebních činností.

4) Kompetence sociální a personální:

- dítě je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- dítě se dokáže ve skupině prosadit, domlouvá se a spolupracuje
- dítě umí rozpoznat nevhodné chování druhých

5) Kompetence činnostní a občanské:

- dítě chápe, že si může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí odpovídá
- dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dítě se dokáže přizpůsobovat daným okolnostem

5. integrovaný blok:

Poznáváme, co je pro nás dobré - zdravé

- Charakteristika IB:

Tento blok děti seznamuje s tím, co je pro nás dobré a čeho se máme vyvarovat. Jedná se o téma zdraví, návštěva lékaře, vhodné léky a vitamíny. Hovoříme o sklizni ovoce a zeleniny, zdravém stravování – jídelníček. Poznáváme svoje tělo a jeho části, využíváme encyklopedií a knih k tomu určených. Hovoříme o bezpečnosti her – nebezpečí ohně, elektřiny, vody. Učíme se o důležitosti záchranných složek: policie, hasiči, záchranná služba. Budeme se věnovat i patologickým jevům naší společnosti: kouření, drogy, alkohol.

- Naše záměry a cíle:

Dítě a jeho tělo:

- vedeme děti ke zdravému životnímu stylu sportem (Týden sportu, olympiáda MŠ, muzikoterapii,...)
- budeme se učit, jak se chovat při setkání s cizími lidmi, dbát o svou bezpečnost
- budeme zařazovat dechová, artikulační, logopedická cvičení, gymnastiku mluvidel
- učíme se znát své tělo, jeho části, orgány
- poznáváme, co tělu škodí, co mu prospívá (bazén, solná jeskyně, otužování vodou na zahradě)
- poznáváme nové výtvarné pomůcky a materiály

Dítě a jeho psychika:

- budeme se učit přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života dítěte
- vedeme děti ke zklidnění a ovládnutí emocí

- budeme si všímat změn ve svém okolí
- učíme se správně reagovat na semafor a jiná dopravní značení
- vedeme děti k samostatnosti

Dítě a ten druhý:

- učíme se odmítat komunikaci, která je dětem nepříjemná
- budeme respektovat potřeby druhých
- podporujeme přirozenou komunikaci mezi dětmi
- učíme se vyjadřovat svá přání a potřeby

Dítě a společnost:

- budeme uplatňovat základní společenské návyky
- podporujeme navazování kamarádských vztahů
- učíme se šetrně zacházet s hračkou a pomůckami
- učíme se vyjádřit své pocity a nálady bez zábran a ostychu
- učíme se respektovat daná společenská pravidla

Dítě a svět:

- učíme se orientovat v blízkém okolí MŠ
- seznamujeme se s patologickými jevy ve společnosti, jejich škodlivý vliv na naše zdraví
- vedeme děti, aby chránily přírodu a své zdraví

- **Možné tematické části IB:**

- Já jsem kluk a ty jsi holka
- Pečujeme o své tělo
- Zdraví, které chutná
- Doktora se nebojíme
- Hrajeme si bezpečně (dopravní výchova)
- Setkání s „Drogerou“, „Čadimůrou“, „Alkoholínem“

- **Vzdělávací nabídka:**

- Šel zahradník do zahrady (zelenina)
- Měla babka...(ovoce)
- Pohádka O veliké řepě
- Kopu, kopu brambory
- Zdravá strava – společné vaření, pečení
- Části těla – obrázkový materiál
- Smyslové orgány – praktické zkoušky (sluchové hry, Kimova hra, ochutnávky)
- Hygienické návyky – otužování vodou, sluncem
- Plavecký výcvik
- Solno-jodová jeskyně
- Námětové hry na lékaře, nemocnici
- Různé nemoci, úrazy, handicap
- beseda se zdravotní sestrou – zkušenosti dětí
- Dopravní výchova – výlety, jízda na kole, odstrkovadlech, koloběžkách, dopravní hřiště
- Návštěva u hasičů, na policii
- Nebezpečí ohně, elektřiny, vody
- Různé druhy sportu (celoročně)
- Patologické jevy - motivace „Drogera“, „Čadimůra“, „Alkoholín“

- **Očekávané výstupy**

Dítě a jeho tělo:

- dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- umí zacházet s předměty denní potřeby
- umí pojmenovat části těla a některé orgány, zná jejich funkci, má povědomí o těle
- dítě zná pojmy vztahující se ke zdraví, pohybu, sportu

- umí rozlišit, co prospívá zdraví a co mu škodí
- dítě má povědomí o ochraně zdraví
- zvládá základní znalosti o významu péče o čistotu a zdraví, o aktivním pohybu a zdravé výživě

Dítě a jeho psychika:

- dítě se učí nová slova a aktivně je používá
- přemýšlí a vede jednoduché úvahy, které umí vyjádřit
- vyjadřuje souhlas i nesouhlas, umí říci ne v ohrožujících situacích
- dokáže odmítnout zakázané či nedovolené činnosti
- dítě se zaměřuje na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Dítě a ten druhý:

- dítě se umí vhodně bránit projevům násilí a ubližování
- dokáže odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- dodržuje pravidla vzájemného soužití v kolektivu
- dítě chápe, že lidé se mohou lišit
- dítě umí navázat kontakt a vhodnou komunikaci s dospělým

Dítě a společnost:

- dítě se dokáže chovat a jednat na základě vlastních pohnutek
- dítě dokáže odmítnout nepříjemnou komunikaci
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- dokáže vyjádřit své prožitky a pocity

Dítě a svět:

- dítě má povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- je schopné uvědomit si nebezpečí se kterým se může setkat
- má povědomí o tom, jak se patologickým jevům bránit
- dítě umí dbát o pořádek a čistotu
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí

- dítě si uvědomuje, že svým chováním ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí

- Klíčové kompetence

1) Kompetence k učení:

- dítě si klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje

- dítě umí odhadnout své síly a hodnotit své osobní pokroky

- dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2) Kompetence k řešení problémů:

- dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli a že svoji aktivitou může situaci ovlivnit

- dítě řeší problémy na které stačí, známé a opakující se situace řeší samostatně

- dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, pozitivní odezva je pro něj přirozenou motivací

3) Kompetence komunikativní:

- dítě v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými

- dítě umí vyjádřit své myšlenky, vede smysluplný dialog

4) Kompetence sociální a personální:

- dítě si uvědomuje, že za své jednání odpovídá a nese důsledky

- dítě si při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích chová obezřetně, nevhodné chování a komunikaci umí odmítnout

- dítě se umí bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování, šikana

5) Kompetence činností a občanské:

- dítě dbá na osobní zdraví a bezpečnost druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné okolní prostředí

6. integrovaný blok:

Vesele prožíváme slavnosti, tradice, zvyky

- **Charakteristika IB:**

Šestý blok se věnuje oblíbeným akcím v MŠ, což jsou oslavy různých akcí, výročí během celého školního roku či oslavě významných tradic a zvyků jako jsou Vánoce a Velikonoce, kdy si děti připomínají staré zvyky a tradice. Chystají výzdobu MŠ, vyrábí různé dárky, nacvičují vystoupení s písněmi, básničkami, tanečky či dramatizací. Děti získávají elementární poznatky o světě lidí a kultuře.

- **Naše záměry, cíle:**

Dítě a jeho tělo:

- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru
- budeme rozvíjet základní pohybové dovednosti
- podporujeme děti v pohybových a tanečních hrách
- učíme se pohybovat rytmicky podle hudby
- vedeme děti k aktivnímu pohybu
- učíme se zacházet s rytmickými nástroji

Dítě a jeho psychika:

- budeme dokončovat výslovnost dětí
- podporujeme sebevědomí, sebedůvěru dětí a osobní spokojenost
- zařazujeme dramatizaci různých pohádek
- vedeme děti k projevům radosti z vystoupení (besídky)

- učíme děti přijímat pokyny a instrukce dospělého

Dítě a ten druhý:

- učíme se spolupracovat
- podporujeme kamarádské vztahy mezi dětmi
- využíváme sváteční atmosféry k vytváření příjemné pohody
- poznáváme tradice a zvyky
- vedeme děti k povědomí o kulturním a společenském prostředí

Dítě a společnost:

- nabízíme dětem kulturní a umělecké zážitky
- učíme se hodnotit kulturní akce, divadla
- budeme podporovat hudební, výtvarné a řečové projevy
- učíme se pozorně sledovat divadelní představení, soustředěně vyslechneme četbu pohádky

Dítě a svět:

- budeme děti seznamovat s tradicí oslav (Vánoce, Velikonoce,...)
- vedeme děti k aktivní účasti na přípravě oslav a výzdobě MŠ

- **Možné tematické části IB:**

Společné slavnosti v MŠ: - návštěva čerta a Mikuláše

- Besídka vánoční
- zpívání u vánočního stromu
- besídka ke Dni matek
- Zahradní slavnost pro předškoláky
- Velikonoce
- Karneval
- rej čarodějnic
- Uspávání broučků – lampionový průvod

Zábavná odpoledne pro rodiče a děti typu:

- Dýňování
- Vyrábíme s Patem a Matem
- Hra na vojáky (tatínci, dědečci)
- Máme prima rodinu a další akce.
- sledování divadelních představení
- vystoupení v Domově seniorů
- jednotlivé dny na třídách – sluníčkový, kloboukový, bílý,...

• Vzdělávací nabídka:

- nácvik písní s doprovodem kytary, klavíru, flétny
- tanečky s pohybem, poslech hudby
- rytmizace s rytmickými nástroji a netradičními předměty
- výroba drobných dárků
- příprava výzdoby tříd a šaten MŠ
- výroba vánoční, velikonoční výzdoby
- barvení vajíček
- příprava karnevalové masky
- zábavná odpoledne s rodiči na zahradě a v budově MŠ
- adventní dny, zpěv vánočních koled
- četba vánočních a velikonočních příběhů
- vánoční společná setkávání
- oslavy svátků a narození dětí

- Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- dítě dokáže koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- umí sladit pohyb s rytmem, hudbou a se zpěvem
- dítě umí vědomě napodobit pohyb podle vzoru
- umí zacházet s hudebními i rytmickými nástroji
- dokáže dobře pracovat s výtvarným materiálem
- zvládá jemnou motoriku

Dítě a jeho psychika:

- dítě dokáže správně vyslovovat (ovládá dech, tempo, intonaci řeči)
- zvládá se naučit zpaměti krátké texty, zapamatovat si je a vybavit
- přijímá pozitivní ocenění i neúspěch, umí se s ním vyrovnat
- učí se hodnotit své pokroky
- dokáže si vysvětlit tradice převleků a zbavit se zábran (čert, Mikuláš, karneval, čarodějnice)

Dítě a ten druhý:

- dítě rozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- umí přirozeně a bez zábran komunikovat s ostatními dětmi
- dítě vnímá, co si druhý přeje nebo co potřebuje
- umí nabídnout pomoc druhým dětem, udržuje tak přátelství
- dokáže kooperovat v kolektivu dětí i s dospělými

Dítě a společnost:

- dítě chápe, že každý má svoji roli (rodina, třída, MŠ)
- rozumí běžných verbálních i neverbálních projevům, citovým prožitkům i nálad druhých
- dítě vnímá se zájmem hudební, dramatické a literární představení
- dítě se dokáže vyjadřovat prostřednictvím hudebních a pohybových činností

Dítě a svět:

- dítě má povědomí o širším společenském a kulturním prostředí
- zvládá běžné činnosti a požadavky na něj kladené
- dítě si osvojuje poznatky o zvycích a tradicích

• Klíčové kompetence:

1) Kompetence k učení:

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, které ho obklopují
- dítě získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

2) Kompetence k řešení problémů:

- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu
- dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných i matematických pojmů, vnímá matematické souvislosti

3) Kompetence komunikativní:

- dítě se dokáže vyjadřovat, sdělovat své prožitky, pocity a nálady, řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými prostředky
- dítě rozšiřuje slovní zásobu, aktivně ji využívá k dokonalé komunikaci

4) Kompetence sociální a personální:

- dítě vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dítě se při společných činnostech dokáže prosadit, podřídit, domluvit se

5) Kompetence činností a občanské:

- dítě má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat
- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat

7. Doplnující programy, projekty a další aktivity

Integrované bloky doplňujeme různými dílčími projekty či programy, které jsou uvedeny zde. Tyto pak zařazujeme dle potřeb do plánu v rámci tříd; takové programy mohou být realizovány i v rámci některé třídy nebo mohou sdružovat děti z různých tříd.

Logopedické chvílky jsou součástí řízené činnosti během celého týdne. Logopedická prevence probíhá ve spolupráci s klinickým logopedem a logopedickou asistentkou/ pověřenou učitelkou/ a rodiči.

Sborové zpívání - probíhá jednou měsíčně ve třídě Motýlků. Rozvíjíme hudebnost dětí, cit pro rytmus, vnímání všemi smysly podporujeme radost ze zpěvu a pohybu, hrajeme na rytmické nástroje a seznamujeme se s lidovými písněmi.

Jóga pro děti - probíhá jednou měsíčně na jednotlivých třídách. Děti se hravou formou seznámí s cvičením s jógovými prvky ve spojení s básničkami a pohádkovým vyprávěním. Cvičením podporujeme správné držení těla, pohybově dechovou činnost, relaxaci, koncentraci a rovnováhu.

Angličtina hrou - probíhá jednou týdně ve třídě předškoláků. Děti se seznamují s mluvenou formou anglického jazyka prostřednictvím her, pohybů, soutěží, nácvičku písní, básniček a vykreslováním omalovánek.

Zdravé pískání - probíhá jednou týdně ve třídě předškoláků. Děti procvičují správné ovládání dechu, artikulační ústrojí, ovládání koordinace ruky a oka, zvládnutí jemné motoriky, vědomé napodobení pohybu dle vzoru pedagoga, 5 tónů, držení flétny.

Předplavecký výcvik je určen pro děti od 5 let, obsahuje 10 lekcí (1 lekce/ 1krát v týdnu) a probíhá v krytém plaveckém bazénu v České Třebové.

Divadelní představení – jsou vybírána dle aktuální nabídky.

Den tatínků a dědečků

Dýňování

Ekohrátky

Uspávání broučků s rodiči – lampionový průvod

Sportovní odpoledne s Kašpárkem

Podzimní doteky – návštěva KC

Návštěva solno-jodové jeskyně

Návštěva Mikuláše, čerta a anděla

Vánoční výstava v KC + betlémy

Vánoční besídka – je připravena pro rodiče, kde děti předvedou výběr z toho, co se od září naučily. Rozdávají se dárky, poslouchají se koledy a ochutnává se napečené cukroví.

Rozsvícení vánočního stromu – společné rozsvícení vánočního stromečku na zahradě MŠ a společný zpěv koled.

Návštěva ZŠ Nádražní – předškoláci se zúčastní výuky v 1. třídě

Karneval – rodiče s dětmi se převléknou do masek. Je pro ně připraven den plný zábavy, soutěží a odměn.

Návštěva knihovny

Návštěvy velikonoční výstavy v KC

Besídka ke Dni matek – společně s rodiči a dětmi slavíme Den matek formou nacvičeného pásma písniček, básniček, tanečků, dramatizace a také předáním malého dárku vyrobeného dětmi pro maminku.

Den Země – třídění odpadu, akce ve městě

Čarodějnický den – děti se promění za malé čarodějnice a čaroděje, během dopoledne je připraven zábavný program ve formě her a vaření lektvarů.

Oslavy Dne dětí – v tento den je pro děti připraveno zábavné dopoledne plné her, soutěží s překvapením pro každého.

Návštěva výchovného koncertu ZUŠ

Vystoupení dětí tanečního oboru ZUŠ (Lenka Slavíková)

Výběr dětí do ZUŠ

Týden dětských radostí

Psovodi

Sportovní hry mateřských škol

Zahradní slavnost – loučení s předškoláky

Výlet na konci školního roku – dle výběru probíhá na konci školního roku

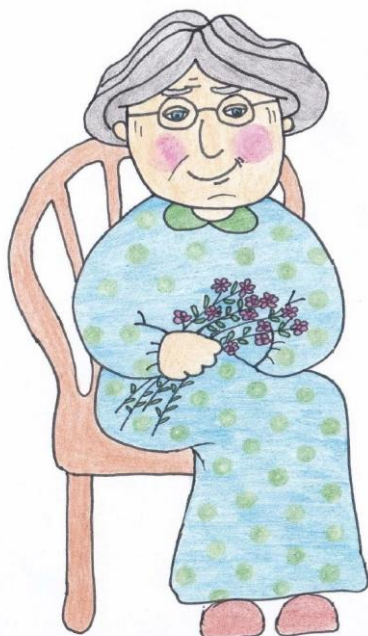
Spaní předškoláků ve škole

DÍLČÍ PROJEKTY

Dílčí projekty školy jsou součástí vzdělávacího obsahu. Jejich cíle jsou zakomponovány do jednotlivých IB. Při jejich plánování v TVP budou pedagogy taktéž upraveny do momentální vývojové úrovně té dané skupiny dětí. Intenzita jednotlivých cílů bude taktéž odvislá od potřeby a evaluační činnosti pedagogů. Časová realizace je 1 rok, tak, jako integrované bloky. Projekty jsou rámcové, obsahují hlavní záměry, cíle, charakteristiku hlavního smyslu, vzdělávací nabídku a jejich rozpracování bude předmětem TVP stejně jako jednotlivé integrované bloky. Činnosti jako prostředek naplnění stanovených záměrů a cílů budou maximálně zohledňovat možnosti dětí jednotlivých tříd, tematicky jsou jednotné pro celou školu s využitím maňásků, které symbolizují dané záměry těchto projektů.

- 1. „Babička Kořenářka“ – se zaměřením na environmentální vzdělávání**
- 2. „Opička Žofinka“ – podpora zdravého životního stylu**
- 3. „Ježeček Bodlinka“ – prevence patologických jevů**
- 4. „LOGO projekt „Hrátky kamarádů Hubáků“- podpora logopedické prevence**

1. Dílčí projekt „Babička Kořenářka“

Projekt bude včleněn do jednotlivých integrovaných bloků dle specifík jednotlivých tříd a jeho smyslem je posílit oblast environmentálního vzdělávání dětí naší mateřské školy.

Charakteristika hlavního smyslu dílčího projektu

Vzdělávací nabídka je vztahena k ročním obdobím a činnostem, které se v tomto čase nabízí.

Děti budou pozorovat změny v přírodě v souvislosti s ročním obdobím, sbírat plody a využívat je k činnostem jako je třídění, přiřazování dle druhu apod. Listů z různých druhů stromů bude využito k pohybovým, pěveckým a výtvarným činnostem. Děti budou pomáhat při úklidu spadaného listí na zahradě a experimentovat se semeny rostlin.

Budeme si hrát s větvičkami jehličnanů, obkreslovat na papír kůru stromů, počítat letokruhy na smrkovém pařezu, rozpoznávat houby, jejich význam pro zvěř a člověka. Budeme pozorovat stromy a ptactvo, mravenci a mraveniště budou dalšími objekty pro naše pozorování v hmyzím domečku, budeme se učit naslouchat zvukům v přírodě. Zimní počasí nabídne pozorování jinovatky, ledu na listech, trávě, experimentování se sněhem, poznání jeho vlastností. Budeme se starat o ptačí návštěvníky naší zahrady.

Na jaře se podíváme k rybníčku v Javorce, k řece Třebovce. Budeme třídit odpad do určených kontejnerů v naší MŠ.

Vypravíme se na delší pěší výlety, budeme využívat nabídky chovatelů, kde je možné přímo pozorovat domácí zvířata (kozy, ovce, koně, králíky, husy, kachny, slepice, raky, ryby...) S dětmi se vypravíme na výlet za zvířátky (např. do Kojovce). Zaměříme se na ochranu přírody, význam třídění odpadů, provedeme pokusy s různými materiály, aby děti viděli, co přírodě škodí.

Záměry a cíle v obecné podobě

- budeme vytvářet a posilovat pozitivní vztah k prostředí, ve kterém žijeme
- budeme v dětech pěstovat odpovědnost za své chování k okolí
- seznámíme děti s prostředím zahrady a blízkým okolím
- budeme rozpoznávat listy, šišky, plody... dle tvaru a přiřazovat k rostlinám
- zaměříme se na plody zahrady (ovoce, zelenina, bylinky)
- budeme pozorovat a poznávat zvířata domácí, volně žijící
- budeme v dětech pěstovat odpovědnost za své chování k okolí (třídění odpadu...)
- budeme se učit pojmenovávat plody, poznávat je zrakem, hmatem, čichem, chutí, přiřazovat je k rostlinám a znát jejich význam a užitek, bylinkové záhony
- povedeme děti k povědomí o významu životního prostředí – přírody, střídání koloběhu života v přírodě
- povedeme děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě (roční období)
- budeme se učit rozlišovat stromy – jehličnaté x listnaté, hledat rozdíly
- budeme zkoumat přírodní jevy
- povedeme děti k odpovědnosti a péči o ptáky a lesní zvěř
- budeme rozvíjet poznatky o živých tvorech v přírodě, hl. v zimním období (stopy ve sněhu apod.)
- budeme se učit chránit prostředí kolem nás a vnímat, že i lidskou činností je možno jej poškodit (třídění odpadu)
- budeme realizovat záměry s ekologickým námětem
- budeme se učit schopnosti přizpůsobení se vnějšího prostředí i jeho změnám
- budeme pozorovat klíčení semen, růst nových rostlin (každá třída má svoji zahrádku)
- seznámíme děti s významem třídění odpadu
- povedeme děti ke zkoumání, experimentaci
- budeme v dětech pěstovat odpovědnost za své chování k okolí
- budeme rozvíjet poznatky dětí z oblasti živé a neživé přírody
- povedeme děti k ochraně nejmenších živočichů (hmyzí domečky)

Očekávané výstupy

- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehne změnu
- zaměří se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

- odhalí podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- záměrně se soustředí a udrží pozornost
- vyvine volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- záměrně si zapamatuje a vybaví si prožité příjemné i nepříjemné pocity, zážitky
- zapamatuje si různé zvuky zvířat, přírodní zvuky
- vyjádří svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- tvořivě využívá přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech
- experimentuje s netradičními materiály
- zaměří se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- dokáže se orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným
- vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- těší se z hezkých a příjemných zážitků
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- těší se z hezkých a příjemných zážitků
- zachytí a vyjádří své prožitky
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojilo si elementární poznatky o okolním prostředí
- má povědomí o širším přírodním i technickém prostředí
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- má povědomí o významu životního prostředí
- uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

Celoročně využíváme školní zahradu, kde jsou vybudovány přírodní prvky.
Viz příloha č.4 projekt Zahrada není jen hra

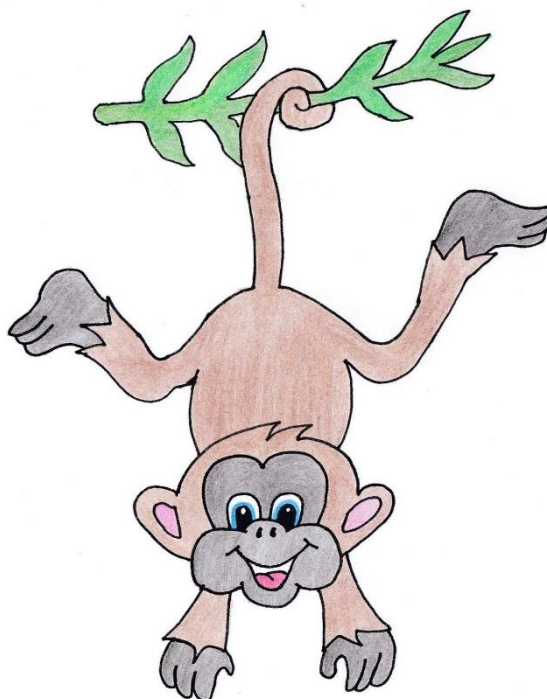
V úrovni podpory kompetencí se dostane do popředí

kompetence k učení

kompetence sociální a personální

kompetence činnostní a občanské

2. Dílčí projekt „Opička Žofinka“

Charakteristika hlavního smyslu tohoto dílčího projektu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. V současné době je potřebné se zaměřit především na problematiku úrazů a stravování, která souvisí s obezitou dětí. Zjednodušeně můžeme charakterizovat zdravý životní styl zdravou výživou, bezpečným pohybem a duševní pohodou, která je možná nejdůležitější, ale zároveň nejvíce opomíjenou součástí zdravého životního stylu. Ráno vstát, usmát se na svět a s dobrou náladou vyrazit vstříc novým zážitkům.

Hlavním záměrem tohoto projektu je tedy vytvářet u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu se zaměřením především na výživu, bezpečný a zdravý pohyb a duševní pohodu. Projekt je doprovázen maňáskem opičky Žofinky, se kterým se děti budou setkávat po celou dobu docházky do MŠ .

Nabídka vzdělávacích činností

každodenní pohybové chvíle se zařazením zdravotních cviků
dostatek přirozeného pohybu prostřednictvím pohybových her

- výlety do přírody, zdolávání přírodních překážek
- maximální využití zahradního náčiní a zahrady
- činnosti spojené s poznáním jednotlivých částí lidského těla

Zapojení do projektu Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky

Plavecký výcvik

Solná jeskyně

Sportovní hry

- budeme si hrát na zubaře – správná technika čištění zubů
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti zaměřené na otužování organismu
- smyslové a psychomotorické hry
- budeme zařazovat sezónní sporty
- budeme využívat brouzdaliště na zahradě školy
- zařadíme divadlo, maňáskové scénky zaměřené na hygienické návyky
- povedeme děti ke spolupodílení se na přípravě jídla (příprava pomazánek, zdobení pokrmů zeleninou, ...)
- zařadíme činnosti s poznáním zeleniny, ovoce, luštěniny, obilí a jeho zpracování do tématu např. Jak se rodí chléb
- hry na zahradníky, prodavače, kuchaře, pekaře
- budeme zařazovat tzv. „mazací dny“, kdy si děti budou sami připravovat svačinku (starší děti si budou mazat pomazánku nebo sýr sami, mladší děti s pomocí učitelky)
- do jídelníčku budeme průběžně zařazovat nové receptury a při jejich nabízení využijeme motivace ze strany učitelek i kuchařek (vysvětlování významu látek, které pokrm obsahuje, jejich původ, způsob zpracování...)
- na schůzkách s rodiči budeme prezentovat zdravou stravu a zdravý životní styl jako základ zdraví dítěte, budeme navazovat spolupráci s rodiči

Cíle, záměry

- budeme rozvíjet u dětí pohybové dovednosti s posílením tělesného zdraví a uvědoměním si vlastního těla
- povedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví,
- bezpečí, aktivnímu pohybu a zdravé výživě
- seznámíme děti se správnou technikou mytí rukou, bezpečného kýchnutí a kašláním do lokte (Covid-19 nošení roušek)
- budeme dětem vštěpovat základy zdravého životního stylu prostřednictvím spolupodílení se na přípravě jídla (příprava pomazánek, dýňové slavnosti.....)
- budeme podporovat fyzickou zdatnost prostřednictvím vycházek do přírody a okolí města

- budeme podporovat psychickou zdatnost vytvořením bezpečného prostředí a posílením psychické odolnosti
- budeme se učit projevovat své city, ovládat své chování
- přispějeme k posílení dětské organizmu prostřednictvím zdravého otužování
- budeme u dětí vytvářet povědomí o zdravém životním stylu
- povedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- povedeme děti ke spolupodílení na přípravě jídla
- otužováním dětského organismu chceme přispět k posílení imunitního systému
- budeme rozvíjet poznatky o tom, co našemu zdraví škodí a co prospívá, naučíme se znát význam vhodné skladby jídelníčku (dostatek zeleniny, ovoce, luštěnin,...) v naší stravě
- průběžně budeme dětem vhodným způsobem vysvětlovat význam pohybu a zdravé stravy pro jejich rozvoj, budeme se snažit vytvářet u nich odpovědnost za své zdraví
- budeme se učit bezpečně chovat v brouzdališti, ve městě i na výletě

Očekávané výstupy

- dítě dokáže zachovávat správné držení těla
- zvládá běžné způsoby pohybu a prostorovou orientaci v různém prostředí, pohybuje se koordinovaně a jistě
- zachází s běžnými předměty denní potřeby
- zvládá jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony
- pojmenuje části těla, některé orgány
- zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem, sportem
- chová se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (komunikace, hřiště, u lékaře)
- rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- má povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory, postoje a vyjadřuje je
- vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- těší se z hezkých zážitků, zachycuje a vyjadřuje své prožitky
- umí spolupracovat s ostatními
- osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí
- vnímá, že svět je rozmanitý a má svůj řád
- uvědomuje si to, že vlastní chování ovlivňuje jejich život

3. Dílčí projekt „Ježeček Bodlinka“

Charakteristika hlavního smyslu tohoto dílčího projektu

Záměrem projektu je věnovat více pozornosti tématu prevence patologických jevů, začlenit ji do každodenní naší práce, tedy do jednotlivých integrovaných bloků záměrně, cíleně. Hlavní myšlenkou je předcházet nežádoucím projevům chování a jednání nežli je napravovat. Vycházíme z uvědomění si důležitosti pojmu „sebe-úcta“, který je jádrem naší osobnosti, chceme jít cestou „*Kdo se naučí vážit si sám sebe, naučí se také vážit si ostatních*“. Pro vlastní projekt budou využívány metodické listy „Výchova k nekuřáctví a podpory zdravého životního stylu“ a další dostupné materiály (Kafomet)

Budeme se snažit:

- naslouchat si

- chovat se k sobě kamarádsky
- řešit problémy v klidu
- vytvářet si společná pravidla

Povinnosti pedagoga:

- Vždy na počátku školního roku v rámci provedení vstupní diagnostiky jednotlivých tříd zhodnotit potřebnost podpory
- Zajistit dostatečnou prevenci a minimalizaci rizik nastavením potřebných pravidel ve třídě samotné
- Dle TVP aplikovat podporu rodiny- navázání úzké komunikace a zajistit respektování ve vztahu ke Školnímu řádu
- Ředitelství školy zajistí podporu sociálními pracovníci (OSPOD)
- Na základě potřebnosti bude dále doporučena péče PPP (případné vyšetření) podpůrné programy- vzájemná spolupráce
- Dle případné potřebnosti budou zajištěna další podpůrná opatření – podpora při zprostředkování návštěvy odborníků (speciální logoped, psychologické vyšetření apod.
- Dle ŠVP- vzdělávacího obsahu aplikovat dílčí projekt „Ježeček Bodlinka“ s potřebnou intenzitou v dané skupině, jako preventivní a podpůrná opatření

Nabídka vzdělávacích činností

Vzdělávací nabídka bude zaměřena na rozhovory v komunitním, diskuzním kruhu, scénky, dramatizace, vyprávění příběhů, zážitků ze života. Společně si vytvoříme pravidla soužití ve třídě, zahrajeme si pohádku, navodíme pohybové a jiné činnosti ve dvojicích.

Záměry, cíle

- budeme se vzájemně respektovat a vytvářet si kamarádské vztahy
- budeme manipulovat s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály, naučíme se o ně rádně starat
- budeme se učit dodržovat společně vytvořená pravidla a společenské normy chování
- budeme se učit navzájem si pomáhat, spolupracovat s ostatními
- postupně povedeme děti k poznání, že tak, jak se svobodně rozhodnu, ponesu za své rozhodnutí odpovědnost
- povedeme děti k úctě ke starším lidem
- povedeme děti k vzájemné spolupráci
- budeme dbát na dodržování společně vytvořených pravidel
- povedeme děti k zodpovědnosti za svoje chování
- budeme posilovat pocity uspokojení, uznání, prožívání radosti ze zvládnutého, poznání

- budeme se učit hodnotit své chování a jednání a nést za něj vlastní odpovědnost
- budeme se učit sebeovládání
- budeme se učit chovat obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- povedeme děti k sebeúctě
- budeme posilovat prosociální chování, ve vztahu k druhým lidem - rodina
- povedeme děti k osvojení si poznatků k bezpečnému chování v prostorách školy, na zahradě i mimo mateřskou školu

Očekávané výstupy

- děti jsou schopny respektovat kamarády i dospělého
- umí si mezi sebou vytvořit pravidla a dodržovat je
- dovedou si vzájemně pomáhat a spolupracovat
- umí nést odpovědnost za své chování

V úrovni kompetencí se dostane do popředí

- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a personální kompetence
- činnostní a občanské kompetence

4. Dílčí projekt „Kamarádů Hubáků“ - LOGOPEDICKÁ PREVENCE V NAŠÍ MŠ

Charakteristika hlavního smyslu tohoto dílčího projektu

Koncem předškolního období má být dítě schopno souvisle, správně a srozumitelně se vyjadřovat a dorozumívat se s dětmi i dospělými. Proto je důležité, jak v rodině, tak i v mateřské škole, věnovat náležitou pozornost celkovému rozvoji komunikativních dovedností, dále rozvoji sluchových dovedností i zrakového vnímání a paměti a nesmíme opomíjet péči o správnou výslovnost a výraznost řeči. Společně usilujeme o to, aby děti dosáhly před vstupem do základní školy správné výslovnosti všech hlásek, dokázaly plynule vyprávět a bez větších obtíží komunikovaly s vrstevníky i dospělými.

Cíl:

Celkový rozvoj komunikativních dovedností dětí a intenzivní logopedickou prevencí podpořit jejich správnou výslovnost

Jaké postupové cesty volíme?

1) Na začátku školního roku pedagogové s certifikátem logopedického asistenta provedou vstupní diagnostiku (depistáž), kde zaznamenají vývojovou úroveň řeči každého dítěte a vyhodnotí jeho stávající úroveň

2) Rozhodnou o dalších doporučeních, která budou směřovat k podpoře předčtenářské gramotnosti, tedy dobrému rozvoji komunikativních dovedností se správnou výslovností.

Dětem, u kterých probíhá vývoj standardním způsobem a děti nepotřebují významnější péči, pedagogové budou nabízet v rámci naplnění stanovených cílů během celého dne činnosti podporující rozvoj řeči. Budou k tomu využívat nově vytvořená jazyková centra.

Co konkrétně „logo koutky“ dětem nabízejí?

Formou hry budou děti plnit různé úkoly, kde procvičí fonemický sluch, postřeh, rozvíjí slovní zásobu, zrakovou orientaci a další důležité schopnosti a dovednosti.

Děti využijí různé deskové hry, logopedické kartičky, logopedické pexeso, při dechových cvičeních děti zkoušejí foukat do peříčka, brčkem do vody, do magického balónku.

Pedagogové využijí maňásky Hubáků, které děti provedou při logopedických cvičeních, mají totiž pohyblivá mluvidla i jazyk. Logopedická zrcadla pomáhají při artikulačních cvičeních, umožňují dobrou nápodobu.

Pedagogové dětem nabídnou možnost práce s grafickými a pracovními listy.

Celkový vývoj komunikativních dovedností a diagnostiku řeči pedagogové budou zaznamenávat individuálně do vývojových portfolií každého dítěte.

Práci s dětmi, které budou potřebovat intenzivní logopedickou podporu, zajistí logopedičtí asistenti v častějším časovém režimu za pomoci a spolupráce s rodinou. Nabídneme doporučení pro logopedická cvičení, materiály z našich logopedických databank, odbornou literaturu a praktické předvedení potřebných logopedických cvičení.

Logopedičtí asistenti budou pečlivě zaznamenávat dílčí pokroky u jednotlivých dětí a dle potřeb spolupracovat s odborníky.

Pokud výsledky vstupní diagnostiky budou signalizovat u některých **děti závažné problémy ve vývoji řeči**, doporučí logopedičtí asistenti návštěvu speciálního logopeda.

3) Dalším krokem k naplnění našich cílů je **úzká spolupráce s odborníky** - s klinickým logopedem, který zajistí podporu při depistáži. Předmětem společných setkání budou konzultace nad správnými postupy a vzájemná spolupráce v této oblasti.

Abychom zaručili přirozený vývoj řeči, je potřeba mít na paměti sounáležitost všech aspektů, které se na vývoji řeči dětí podílejí. Proto nejen my pedagogové, logopedičtí specialisté, ale především i rodiče prostřednictvím naší osvěty mají možnost pomoci rozvinout komunikační schopnosti svých dětí a s naší podporou jim v této oblasti přivést příjemné chvíle plné užitečné zábavy.

Vzdělávací nabídka

- jazykové koutky ve všech třídách, která nabízí dětem podpůrné pomůcky, pracovní listy, logoped. kartičky, knihy, pomůcky pro dechová cvičení a další.
 - informační leták pro rodičovskou veřejnost, jehož obsah jsou (očekávané výstupy v této oblasti na konci předškolního období, náměty na aktivity pro práci s dětmi, nabídka odborné literatury, poradenské činnosti a individuální konzultace pro ohrožené děti)
 - pravidelné individuální poradenské konzultace pro rodiče dětí, s kterými bude realizována intenzivní logopedická prevence na základě zjištění při vstupní diagnostice s nabídkou odborné literatury a doporučením, jak postupovat při procvičování mluvidel a rozvoji řečových dovedností.
- pravidelná intenzivní skupinová logopedická prevence s dětmi prováděná logopedickými asistentkami.
 - Projekt „Hrátky kamarádů Hubáků“ součástí ŠVP PV s důrazem na rozvoj komunikačních dovedností, cílenou logopedickou podporou pro všechny děti, pro děti s narušenou komunikační schopností a podporou dialogu s cíleným posílením rozvoje všech důležitých funkcí.

Očekávané výstupy:

- zvýšení kvalifikovanosti dalších pedagogů
- kvalitnější výstupových komunikačních kompetencí u dětí předškolního věku
- intenzivní podpora dětí s narušenou komunikační schopností prostřednictvím manipulačních logopedických kartiček
- podpora dialogu
- zkvalitnění podmínek pro vlastní vzdělávání
- cílená intervence směrem k rodičovské veřejnosti s metodickou podporou

Projekt, jeho **cíle a úkoly**, které korespondují s dílčím projektem „Hrátky kamarádů Hubáků“ jsou taktéž začleňovány v TVPPV do jednotlivých integrovaných bloků s využitím nových metodických materiálů vytvořených jak pedagogy, tak zakoupených v rámci projektu.

8. Evaluace

Nastavený evaluační systém by měl přinést informaci o naplňování cílů, záměrů školy, měl by ověřit, jaké jsou podmínky školy pro vlastní vzdělávací proces, co je pozitivem a kde se objevují negativa. Jeho cílem je odhalení slabých stránek školy, nastavení dalších opatření a tím zajistit s stále zkvalitňování celého vzdělávacího procesu.

System evaluace zachycuje všechny oblasti, které ovlivňují vzdělávací proces:

- První oblastí je soulad dokumentů školy, nastavených cílů z RVP PV, plnění nastavených cílů v rámci IB
- Druhá oblast se zabývá průběhem vzdělávání
- Třetí oblast sleduje podmínky vzdělávání
- Čtvrtá oblast je otázkou spoluúčasti rodičovské veřejnosti a ostatních partnerů školy

Velký důraz je kladen na sledování vzdělávacích pokroků dětí jako základ zajištění individualizace ve vzdělávání. Dobrá znalost každého dítěte, vytvoření vypovídajícího portfolia, které přinese informaci o vzdělávacích pokrocích každého dítěte, začínáme dotazníkem pro rodiče nově nastupujících dětí, který rodiče dostávají při prvotní osobní konzultaci s učitelkou. Škola má vytvořeny svoje vlastní záznamové archy, které jsou doplňovány slovním komentářem, výtvary dětí a dle potřeb jsou využity i jiné materiály, viz metodika na podporu individualizace ve vzdělávání, testy prevence poruch učení apod., to vše je volbou každé učitelky.

Záznamy provádí učitelky dle potřeb, v průběhu vzdělávání dětí, tam, kde není nutnost stálých záznamů, provádí se s periodikou 2x ročně (říjen, červen).

Plán evaluační činnosti

Cíl evaluace (co budeme hodnotit):

<p>1. Hodnocení naplnění cílů a záměrů</p> <p>Cílem je ověřit naplnění jednotlivých dílčích cílů daného tématu ve vztahu k očekávaným výsledkům vzdělávání v rámci daného tématu</p> <p>JAK (metody, nástroje, techniky):</p> <ul style="list-style-type: none">Záznamy do portfolia dítěteHodnocení společně s dětmiKonzultace učitelekZáznamy evaluace bloku témat, podtématVýsledky vzdělávání (výstupy ze vzdělávacích aktivit) <p>JAK ČASTO:</p> <p>V průběhu plnění tematického plánu</p> <p>KDO:</p> <p>Učitelky dané třídy</p>
<p>2. Hodnocení průběhu vzdělávání, výsledků vzdělávání</p> <p>Cílem je hodnocení zvolených metod vzdělávání ve vztahu k daným cílům a požadavkům.</p> <p>JAK:</p> <ul style="list-style-type: none">Konzultace učitelekPedagogická radaSebehodnotící dotazníkProfesní portfolio u nově nastupujících učitelekHospitaceVzájemné hospitace <p>JAK ČASTO:</p> <p>Průběžně</p>

<p>Sebereflexe 1x za rok</p> <p>KDO: Učitelky dané třídy Ředitelka</p>
<p>3. Hodnocení podmínek pro vzdělávání</p>
<p>3.1. Materiální podmínky (viz kritéria – požadavky RVP PV)</p> <p>Cílem je ověřit kvalitu podmínek a nastavit potřebná opatření pro další období</p> <p>JAK: Dotazník pro učitelky Hodnocení školního roku 2x ročně Pedagogická rada</p> <p>JAK ČASTO: Dle potřeby</p> <p>KDO: Učitelky na třídách</p>
<p>3.2. Psychosociální podmínky</p> <p>Cílem je zhodnotit stav podmínek této oblasti, případně reagovat na nedostatky a posílit kvalitu.</p> <p>JAK: Konzultace Pedagogická rada Dotazník</p> <p>JAK ČASTO: Průběžně dle potřeby</p> <p>KDO: Ředitelka Zástupkyně ředitelky</p>
<p>3.3. Životospráva</p>

Cílem je ověřit, zda jsou u dětí vytvářeny základy zdravého životního stylu, základ zdravého stravování za jejich přímé spoluúčasti

JAK:

Konzultace učitelek s vedoucí ŠJ, kuchařkami

Pedagogické a provozní rady

Dotazník pro rodiče

JAK ČASTO:

Průběžně dle potřeby

Dotazník 1x za rok

KDO:

Učitelky

Vedoucí ŠJ

Rodiče

3.4. Ekonomické podmínky

Cílem je vyhodnocení efektivity hospodaření a spolupráce s MěÚ

JAK:

Sledování čerpání rozpočtu

Konzultace

Účetní závěrka

JAK ČASTO:

1x měsíčně sledování čerpání rozpočtu

Periodicky (účetní závěrky)

KDO:

Služba škole

Ředitelka

MěÚ audit

3.5. Personální podmínky (kvalifikovanost, profesní rozvoj, DVPP)

Cílem je uplatnění kvalifikace a specializace pedagogů

JAK:

Konzultace učitelek

Pedagogická rada

Dotazník

JAK ČASTO:

2x ročně

<p>KDO: Ředitelka Zástupkyně ředitelky</p>
<p>3.6. Řízení školy</p> <p>Cílem je ověřit, zda styl řízení je funkční, zda ředitelka uplatňuje demokratické principy, podporuje týmovou spolupráci</p> <p>JAK: Konzultace Pedagogické rady Konzultace s vedoucí ŠJ</p> <p>JAK ČASTO: Průběžně Dotazník 1x za rok</p> <p>KDO: Ředitelka Zástupkyně ředitelky</p>
<p>4. Spolupráce</p>
<p>4.1. Spolupráce s rodiči</p> <p>Cílem je zhodnocení spolupráce s rodiči, zpětná vazba směrem ke vzdělávání.</p> <p>JAK: Konzultace Rada rodičů (společné schůzky) Ankety</p> <p>JAK ČASTO: Ankety po skončení společné akce s rodiči</p> <p>KDO: Vedoucí projektu</p>
<p>4.2. Spolupráce se zřizovatelem</p> <p>Cílem je zhodnocení funkčnosti metod spolupráce zřizovatele ve vztahu k podpoře předškolního vzdělávání</p> <p>JAK: Návštěva v MŠ – rozhovory Prezentace školy</p> <p>JAK ČASTO:</p>

<p>Dle potřeb</p> <p>KDO:</p> <p>Ředitelka</p>
<p>4.3. Spolupráce s ZŠ</p> <p>Cílem je zhodnocení spolupráce se ZŠ Nádražní</p> <p>JAK:</p> <p>Návštěva v ZŠ – rozhovory s učiteli ZŠ</p> <p>Návštěva ředitele v ZŠ – reakce na potřeby rodičů před zápisem do 1. třídy</p> <p>JAK ČASTO:</p> <p>3x za rok</p> <p>KDO:</p> <p>Učitelky</p> <p>Zástupkyně ředitelky</p> <p>Ředitelka</p>
<p>4.4. Spolupráce s ostatními partnery</p> <p>Cílem je zhodnotit přínos spolupráce s ostatními partnery ve prospěch vzdělávání.</p> <p>JAK:</p> <p>Návštěvy v MŠ – DDM, gymnázium, ZUŠ, Ekocentrum</p> <p>Akce pořádané MěÚ</p> <p>Návštěvy u jiných příspěvkových organizací</p> <p>Exkurze u hasičů</p> <p>JAK ČASTO:</p> <p>Průběžně dle potřeby</p> <p>KDO:</p> <p>Učitelky</p> <p>Organizace</p>

Plán evaluační činnosti může být doplněn o nové oblasti či dílčí úkoly, pokud to bude potřebné. Cílem je efektivně zhodnotit celý školní a nastavit další potřebná opatření, která budou směřovat ke zvyšování kvality vzdělávání v naší škole.

Závěrem: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je otevřeným dokumentem, který bude reagovat na pravidelnou evaluaci školy.

Použitá literatura:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání 2004 VÚP Praha
Konkretizované očekávané výstupy RVP PV
Individualizace v mateřské škole Věra Krejčová, Jana Kargerová, Zora Syslová

9. Seznam příloh

6. [Příloha 1](#) [Denní řád MŠ](#) 34
7. [Příloha 2](#) [Konkretizované očekávané výstupy](#) 35
8. [Příloha 3](#) [Minimální preventivní program](#) 52
9. [Příloha 4](#) [Enviromentální výchovně-vzdělávací program](#) 55
10. [Příloha 5](#) [Pracovní doby pedagogických a provozních zaměstnanců](#) 58
11. [Příloha 6](#) [Pravidla společného soužití v naší mateřské škole](#) 60

DENNÍ ŘÁD MŠ

Provozní doba mateřské školy je od 6.15 do 16.15

Odloučené pracoviště od 6.15 do 15.45

06.15 - 09.30 scházení dětí hygiena, svačina a dopolední vzdělávací blok-
spontánní didaktické činnosti, individuální, skupinová práce s dětmi
pokračování v cílených činnostech, samostatná práce, objevování,
poznávání individuální práce

09.30- 11.30 pobyt venku

11.30 - 12.00 oběd a osobní hygiena dětí, příprava na odpolední odpočinek

12.00 –14.00 odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity

14.00-16.15 hygiena, svačina, odpolední zájmová činnost, hry, dle zájmu
pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální
plánované činnosti

Denní řád si učitelky upraví dle individuálních potřeb a věkových zvláštností. Časová rozmezí jsou jen orientační, mění se v závislosti na aktuálním dění. Denní program obsahuje každodenní činnosti – hru, učení i práci a tvoří běžný denní řád, s nímž se děti seznámí, a který je uspokojuje. Dostatečně dbáme na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Příloha 2 Koncretizované očekávané výstupy

Materiál „Koncretizované očekávané výstupy“ doplňuje dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Koncretizované očekávané výstupy rozpracovávají a zpřesňují jednotlivé očekávané výstupy v rámci vzdělávacích oblastí v RVP PV, které jsou popsány v optimální úrovni a které lze považovat pro děti na konci předškolního období za žádoucí.

Koncretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

S pomocí konkrétních očekávaných výstupů stanoví pedagogové v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou výstupy kódovány, uspořádány nejen do pěti vzdělávacích oblastí RVP PV, ale v jejich rámci dále utříděny do konkrétnějších „podoblastí“ rozvoje a učení dítěte. Protože vzdělávací oblasti v RVP PV se vzájemně prolínají, jsou i některé očekávané výstupy uváděné v jednotlivých vzdělávacích oblastech provázané, popř. se do určité míry opakují. Dále jsou očekávané výstupy uvedeny ve zkrácené podobě a pojmy, které upřesňují očekávaný výstup, se posouvají do kategorie koncretizovaný výstup.

5.1. Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
- Sebeobsluha
- Zdraví, bezpečí

5.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

5.2.1. Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

5.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
- Pozornost, soustředění, paměť
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
- Časoprostorová orientace
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
- Řešení problémů, učení

5.2.3. Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
- Sebeovládání, přizpůsobivost
- Sebepojetí, city, vůle

5.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
- Sociabilita

5.4. Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

- Společenská pravidla a návyky
- Zařazení do společenství
- Kultura, umění

5.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
- Adaptabilita ke změnám
- Vztah k životnímu prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 1 DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.1 Zachovávat správné držení těla 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none">- <i>postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly</i>- <i>běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze</i>- <i>vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu</i>- <i>otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace</i>- <i>zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení</i>- <i>házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí</i>- <i>užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)</i>- <i>pohybovat se bezpečně ve skupině dětí</i>- <i>pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)</i>- <i>přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů</i>- <i>pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)</i>- <i>být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě</i>- <i>pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus</i>- <i>doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)</i>
Podoblast	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
Očekávané výstupy z RVP PV	5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku 5.1.14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami,

	pomůckami, nástroji a materiály
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje</i> - <i>tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím</i> - <i>vést stopu tužky při kresbě, apod.</i> - <i>napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena</i> - <i>pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)</i> - <i>zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)</i> - <i>kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů</i> - <i>zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)</i>

Podoblast	Sebeobsluha
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky</p> <p>5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapsník)</i> - <i>samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky</i> - <i>samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek</i> - <i>postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky</i> - <i>udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce</i>

Podoblast	Zdraví, bezpečí
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem</p> <p>5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí</p> <p>5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví</p>

	<p>a bezpečí</p> <p>5.3.13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek - uvědomovat si, co je nebezpečné - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci) - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) - bránit se projevům násilí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

	Jazyk a řeč
Podoblast	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat</p> <p>5.2.1.5 Domluvit se slovy</p> <p>5.2.1.6 Porozumět slyšenému</p> <p>5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>2.1.11 Přípravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií

	<ul style="list-style-type: none"> - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu - znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa) - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na nonverbální podněty) - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - předat vzkaz - chápat jednoduché hádanky a vtipy - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) - rozkládat slova na slabiky - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
--	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Vnímání
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska</p>

	důležité
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku) - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky - správně reagovat na světelné a akustické signály - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Pozornost, soustředěnost, paměť
Očekávané výstupy Z RVP PV	<p>5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost</p> <p>5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynů dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu),

	<p>viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňovat postřeh a rychlost
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii) - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické

	vyjadřování
Očekávané výstupy Z RVP PV	5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.) - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol) - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.) - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Časoprostorová orientace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed

	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší - největší, dlouhý - krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký - těžký, lehčí - těžší, nejlehčí - nejtěžší, stejně těžký) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientovat se v číselné řadě 1 - 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - řešit labyrinty (sledovat cestu)

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Řešení problémů, učení
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně

	<p>5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film</p> <p>5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl - samostatně se rozhodnout v některých činnostech - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) - přicházet s vlastními nápady - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat - nechat se získat pro záměrné učení - odlišit hru od systematické povinnosti - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebevědomí a sebeuplatnění
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině</p> <p>5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci</p> <p>5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti</p>
Konkretizované výstupy	

	<ul style="list-style-type: none"> - přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ) - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit) - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) - nebát se požádat o pomoc, radu
--	--

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebeovládání a přizpůsobivost
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity</p> <p>5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné - plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - umět se přizpůsobit změnám
	Sebepojetí, city, vůle
podoblast	Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
Očekávané výstupy z RVP PV	5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její

	<p>dokončení</p> <p>5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky</p> <p>5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování</p> <p>5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - odložit splnění osobních přání na pozdější dobu - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přijímat pokyny - plnit činnosti podle instrukcí - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) - přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) - Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ (interpersonální)

Podoblast	Komunikace s dospělým
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
-----------	--

Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)</i> - <i>chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat</i> - <i>vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat</i> - <i>spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem</i> - <i>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.</i> - <i>využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)</i>

Podoblast	Sociabilita
Očekávané výstupy z RVP PV	5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení</i> - <i>všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)</i> - <i>chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené</i> - <i>k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)</i> - <i>porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)</i> - <i>nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)</i> - <i>uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)</i> - <i>spoluvytvářet prostředí pohody</i> - <i>respektovat rozdílné schopnosti</i> - <i>důvěřovat vlastním schopnostem</i> - <i>cítit sounáležitost s ostatními</i> - <i>nabídnout pomoc</i>
--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 4 DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ)

Podoblast	Společenská pravidla a návyky
Očekávané výstupy Z RVP	<p>5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi</p> <p>5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat</p> <p>5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,</i> - <i>dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti</i> - <i>chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat</i> - <i>zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby</i> - <i>rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agrese, vulgarity</i> - <i>pojmenovat povahové vlastnosti</i> - <i>pochopit funkci rodiny a jejích členů</i>
podoblast	Zařazení do třídy/do skupiny/
Očekávané výstupy Z RVP	5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

	<p>5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy</p>
<i>Konkretizované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování</i> - <i>reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)</i> - <i>vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy</i> - <i>navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství</i> - <i>cítit se plnohodnotným členem skupiny</i> - <i>projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí</i> - <i>být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu</i>

<i>podoblast</i>	Kultura, umění
<i>Očekávané výstupy Z RVP</i>	<p>5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky</p> <p>5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální</p>
<i>Rozpracované výstupy</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)</i> - <i>vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)</i> - <i>v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)</i> - <i>zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využitím různých materiálů – viz výše)</i> - <i>vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)</i>
--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST 5. 5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast	Poznatky, sociální informovanost
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí</p> <p>5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - <i>orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)</i> - <i>zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují</i> - <i>rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)</i> - <i>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)</i> - <i>uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události) - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.) - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o kolooběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách) - chápat základní pravidla chování pro chodce - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
--	--

Podoblast	Adaptabilita ke změnám
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast	Vztah k životnímu prostředí
Očekávané výstupy z RVP PV	<p>5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat</p> <p>5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí</p>
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí

	<ul style="list-style-type: none">- <i>uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)</i>- <i>všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.</i>- <i>spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)</i>- <i>být citlivý k přírodě</i>
--	--

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

MŠ Česká Třebová, Vinohrady Tylova 624

Školní rok 2020-2021

1. Vymezení obsahu a formy prevence.
2. Rodiče, mateřská škola a prevence.
3. Stát, obec a mateřská škola.
4. Další vzdělávání pedagogů
5. Hodnocení a evaluace

Předškolní děti dokážou velmi dobře chápat, jak důležité je zdravé tělo i mysl a také vyrovnané mezilidské vztahy. Díky tomu si mohou uvědomit, co této harmonii škodí a na co by si měly dát pozor.

1. Minimální preventivní program je přirozenou součástí Školního vzdělávacího programu, využívá zejména oblasti psychosociální a spolupráce s rodiči.

Základním prvkem před společensky nežádoucími jevy je výchova ke zdravému způsobu života od nejtělejšího věku. Sebedůvěra a sebevědomí je silným ochranným mechanismem.

Vlastní sebevědomí spojené s úctou k druhému patří k základnímu životnímu postoji.

Sebedůvěra dětí je podmíněna optimální kvalitou vztahu k dětem v praktickém životě.

K upevnění sebedůvěry dětí slouží zejména pohybové aktivity, hry a hraní. Optimální se jeví spontánní pohybové aktivity bez viditelných zásahů pedagogů, kdy dětem je poskytována možnost volby samostatné činnosti i její obtížnosti. Dítě ví, že si samo může vybrat a vyzkoušet své síly.

Umění odhadnout své síly, nepřeceňovat ani nepodceňovat své síly, je prevencí nejen úrazů, ale i posílením pevného postoje vůči budoucím stresům, neúspěchům i pádům, které nepřipravení jedinci později mnohdy řeší agresí, drogou, alkoholem nebo jiným negativním způsobem. Realizaci spontánních pohybových aktivit napomůže školní zahrada s dostatečným vybavením a samozřejmě spolupráce s rodiči, kteří chápou a akceptují tuto formu pohybu. Osobní zkušenost a prožitek dítěte dávají vznik základním kompetencím které mají děti v oblasti zdravého životního stylu a prevence získat.

Mezi základní osvojené kompetence předškolních dětí v oblasti prevence patří:

znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí, a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví

- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví

- chápat, že zdraví se musí chránit
- snažit se porozumět nové situaci v nouzovém stavu v důsledku pandemie a seznámit se s omezeními (rouška, omezené návštěvy u prarodičů, uzavření MŠ apod.)
- mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život cigarety, drogy, alkohol, zneužívání léků
- vědět, že kontakty s některými lidmi jsou nebezpečné
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- hodnotit své chování i chování druhých
- mít a hájit vlastní názor
- akceptovat kompetentní autoritu
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Pokud nejsou osvojeny uvedené ochranné kompetence, jsou tyto děti zasaženy v pozdějším období různými nežádoucími jevy, jakými jsou agresivita, nekázeň, nesnášenlivost, neschopnost řešit problémy, stres.

Potřebné seberozvíjení je vytvářeno **osobní zkušeností dítěte**. Je podporováno prožitkem během hry. Společný prožitek ze hry je uznáván jako významný faktor sociálního učení. Optimální činností pro hry a hraní jsou přirozené situace skutečného světa. Děti si rády hrají na to, co vidí dělat dospělí, ti by jim je neměli příliš organizovat, měla by se uplatnit kreativita dětí, jejich vzájemná komunikace, radost, tvořivost a estetické podněty i nácvik řešení konfliktů. Dospělí jsou pozorovatelé, partneři ve hře a rádci.

Prožitkové umění, kdy se dítě zkušeností učí samo a spontánně **je vlastní předškolnímu věku**. Nikdy později již dítě nepracuje samo na sobě s takovou intenzitou a efektivitou. Dítě přirozenými cestami sbírá a zpracovává zkušenosti. Ty získává především tím, že něco dělá a to co dělá, prožívá.

Aktivity v MŠ vedoucí k naplňování očekávaných výstupů

-sociální hry a hraní rolí navozují modelové situace

-námětové hry i společná stavba nebo kresba na jeden námět

-dramatická výchova, vyjadřování představ, pocitů, formou dramatu lze dítě postavit do situace, kdy individuálně reaguje-li lhostejně, zvědavě, se zájmem, konstruktivně.

Preventivní program pro mateřské školy

„Tam, kde žijí divočiny“ (Kafomet PRJ – 020.3.)

„Vím, co mi škodí“ – setkání s Čadimůrou, Drogerou, Alkoholínem (Kafomet TC 015.2)

Pohádkové příběhy o zdraví a kouření z projektu „Normální je nekouřit a já kouřit nebudu a vím proč“ , zařazení projektu Ježeček Bodlinka

2. Již léta se za nedostatek všech preventivních aktivit považuje nezájem a minimální spolupráce rodičů na základních a středních školách.

Situace na úrovni mateřských škol je příznivější ,což je dáno **větším zájmem rodičů o dítě předškolního věku a zejména denním kontaktem učitelek s rodiči**. Vztah školy a rodičů by měl být pokládán za ukazatel kvality MŠ.

Rodinná výchova je základ, na kterém škola staví. Občas je třeba tyto základy více či

méně poopravit, na některých nelze stavět vůbec. Některá rodina uplatňuje nadměrnou péči, někde jsou kladeny neodpovídající požadavky na dítě. Někdy je dítěti dána naprostá volnost, někde je malá péče zdůvodněná nedostatkem času nebo je malý zájem o dítě. To vše ztěžuje orientaci dětí v životě a jejich pozitivní socializaci. Tato situace klade vysoké nároky na profesionalitu a lidskou kvalitu pedagogů.

Navození otevřeného a oboustranně prospěšného vztahu s rodiči je proces, do kterého jsou rodiče vtahováni prostřednictvím dětí. Pohodové otevřené klima v MŠ, dítě aktivní a sebejisté, zlepšuje spolupráci s rodiči a jejich podporu školní práce a samozřejmě rodiče zpětně ovlivňuje. Účast rodičů na akcích pořádaných školou.

3. Předškolní vzdělávání je dnes vnímáno mimo jiné jako důležitý počátek pozitivního socializačního procesu, který je významný pro další rozvoj dětí a jejich společenské začlenění. To jsou hlavní důvody, proč je v současné době tato oblast předmětem aktuálního zájmu a je státem podporována.

Je tím zároveň naplňována i Úmluva o právech dítěte a strategický program Světové zdravotnické organizace pro Evropu.

Město Česká Třebová vytváří podmínky pro zdraví v MŠ, čímž rovněž naplňuje i cíle preventivní./akce pořádané městem pro MŠ - viz ŠVP PV/

Z pohledu systémového je optimální využít pro oblast prevence na úrovni MŠ **školní vzdělávací programy**, které budou zpracovávány v návaznosti na **Rámcový program pro předškolní vzdělávání**.

4. Další vzdělávání pedagogů – navázali jsme spolupráci s organizací Amalthea, která má dlouhodobé zkušenosti s prací s rodinami ze sociálně znevýhodněného prostředí a účastníme se jejich seminářů hrazených z EU. Dále spolupracujeme s lokálním síťárem pro ORP Česká Třebová paní Lenkou Otavovou z oddělení transformace služeb pro rodiny a děti.

Z důvodu zřízení odloučené třídy na Semanínském sídlišti, kde žije převážná část Romů spolupracujeme s asistenty prevence kriminality v České Třebové paní Bílou a Městskou policií panem Venclem, Nizkoprahovým domem dětí a mládeže Naděje.

5. Ředitelka: hospitační a kontrolní činnost

Učitelky: písemné hodnocení po ukončení integrovaného bloku, analýza naplňování cílů z oblasti primární prevence.

Přílohy Minimálního preventivního programu: úmluva o právech dítěte, potřeby a strachy dětí, problematika týraných zanedbaných a sexuálně zneužívaných dětí, specifika projevů chování u dětí při emocionálním zneužívání.

Enviromentální výchovně-vzdělávací program

Začlenění enviromentální výchovy do ŠVP

Cíl:

- získávání základních poznatků a vědomostí o vztazích a souvislostech v životním prostředí. Jedná se o pochopení živé i neživé přírody, vztahy mezi jednotlivými organismy, působení člověka na přírodu, včetně poznávání důsledků lidské činnosti, působících devastaci a ohrožení kvalit vody, vzduchu, půdy, rostlin a zvířat s následným ohrožením lidského zdraví i všeho živého na Zemi.

Úkoly:

- utváření základních hygien. a sociálně kulturních dovedností a návyků ve vztahu k životnímu prostředí
- probouzení citových vztahů k přírodě, k výtvorům lidské práce i k lidem
- poskytnutí základních poznatků o správném i nesprávném vztahu a chování člověka k život. prostředí, hlavně k přírodě.

Prvky ekologické výchovy musí prolínat celým výchov. působením. Základem je HRA

Nejcennější metodou:

- přímé pozorování rostlin a zvířat při vycházkách v zahradě, na louce, v lese, u potoka, umožňujících přímý styk s přírodou
- pozorování a práce v koutku živé přírody
- styk se zvířaty

Nejdůležitější je citové zaujetí, kdy děti poznávají přírodu svými smysly, svou zkušeností.

Celorepublikovou síť škol se zájmem o EV/enviromentální výchovu/ koordinuje Sdružení středisek ekolog. Výchovy /SSEV/ Pavučina, v Pardubickém kraji jej realizuje středisko ekolog. výchovy Ekocentrum Paleta. Projekt je podporován MŠMT ČR.

Dílčí projekt Babička kořenářka, práce s knihou Tajemství šumavských stromů

Projekt: ZAHRADA NENÍ JEN HRA

Jak už nese název našeho projektu, chtěli bychom dotvořit školní zahradu tak, aby si zde děti nejenom hrály, ale aby rozvíjely pohybové schopnosti, smyslové vnímání, rozvoj fantazie a první pracovní návyky.

V dospělé populaci přibývá manuálně nezručných lidí. Ve škole učíme počítačové gramotnosti, ale začíná se projevovat deficit základních manuálních dovedností. Dopřejme tedy dětem požitek z pobytu na zahradě a možnost péče o ni a dobrý pocit z vykonané práce. Na zahradě bychom chtěli dětem vytvořit:

ZELENINOVÉ A BYLINKOVÉ ZÁHONKY

S dětmi vysejeme, budeme okopávat, zalévat a sklízet. Děti se naučí zacházet se zahradním náradím. Je nutné zakoupit dostatečný počet hrabiček, rýčů, motyček, konviček,... U pěstování bylinek budou děti poznávat bylinky podle vůně. Budeme je sušit, vařit čaje. Všechny výpěstky můžeme použít i v kuchyni MŠ.

KAMÍNKOVIŠTĚ

Je to místo, kde si děti budou hrát s kamínky (oblázky) – porovnávají velikosti, nabírají do kyblíčků, poměřují tíhu. Budeme se učit kamínky vracet zpět na své místo.

SMYSLOVÝ CHODNÍČEK (hmatová stezka)

Je to cestička vytvořená z obdélníků, ve kterých je rozříděn různý materiál (kamínky, kůra, písek, hoblíny, seno, šišky,...) Cestička slouží dětem k poznávání přírodnin buď chůzí nebo hmatem. Děti si mohou s tímto materiálem i hrát. Po skončení hry je třeba materiál rozřídít.

HMYZÍ DOMEČEK (hotel pro hmyz)

Domečky vytvoříme z různých dřevěných rámečků, bedýnek, které vyplníme různým materiálem (seno, šišky, kůra, sláma, větvičky, listí, chvojí,...) Toto umístíme do klidné části slunné zahrady, nejlépe v divoce rostoucí trávě. Tímto sem přilákáme nejrůznější užitečný hmyz, který budou děti pozorovat lupou. Tuto činnost mají děti ve velké oblibě.

HOMEČEK Z PROUTÍ

Ke stavbě domečku využijeme vrbové proutí. Tento domeček poskytne dětem soukromí, stín, hru s kamarádem. Domeček z vlastních zdrojů, vrbových proutků v letních měsících schne. Z Byla zpracována prezentace Vrbový domeček, kde oslovujeme zahradnickou školu v Litomyšli o odborný výběr kultivarů a výsadbu.

Využili jsme projekt Města-burza pomoci, který byl z nedostatku podnikatelů zrušen. Tento projekt jsme využili v investičním záměru MAS.

BROUZDALIŠTĚ

Také hra ve vodě a s vodou patří k velké oblibě dětí

„Kdo má rád přírodu, má rád lidi. Učme děti milovat přírodu již od nejútlejšího věku.“

Pracovní doba provozních zaměstnanců 2020-2021

Jméno	zařazení	úvazek	pracovní doba	hodin
Beranová Jana	kuchařka	1,0	6.00-14.30	8.00+0.5
Hipská Blanka	kuchařka	1,0	6.00-14.30	8.00+0.5
Sauerová Anna	uklízečka	1,0	6.15-14.45	8.00+0.5
Murinová Jiřina	uklízečka	1,0	6.15-14.45	8.00+0.5
Pražanová Veronika	pomocná kuchařka, uklízečka	0,4 0,6	6,15-14,45 z toho 6.15-8.10 pomoc v MŠ Tylova	8.00 +0,5
Liška Jiří	školník v případě odvozu svačiny	0,47	7.30 – 11.15 8.30-12.15	3,75 18,80 týdně

Rösslerová Beata vedoucí ŠJ + administrativní a spisový pracovník

úvazek 1,0

týdně 40 hodin

	Pracovní doba	hodin
Pondělí	6.30 -15.30	8.5 + 0.5
Úterý	6.30-15.00	8.0 + 0.5
Středa	6.30 -15.30	8.5 + 0.5
Čtvrtek	6.30-14.30	7.5 + 0.5
Pátek	6.30-14.30	7.5 + 0.5

Pracovní doba pedagogických zaměstnanců 2020/2021

úvazek 1,0 týdně 40 hod.

Pavilon A pracovní doba přímé výchovné práce

Jméno	Pondělí - čtvrtek		Pátek		Celkem
	ranní	odpolední	ranní	odpolední	
Pekníková Monika DiS.	6.15 - 12.30	9.15 - 15.30	6.15 - 12.15	10.15 - 16.15	31.00
Jansová Marcela	6.15 - 12.30	9.15 - 15.30	6.15 - 12.15	10.15 - 16.15	31.00
Blažková Kateřina Dis. kancelář	6.15 - 11.15 11.15 - 12.30	10.00 - 16.15 12.00 - 13.15	7.00 - 13.00		20.00 11.00
Kadidlová Lucie DiS.	7.00 - 13.15	10.00 - 16.15	8.00 - 14.30 střed		31.00

Kadidlová Lucie si nadělaných 0,5 hodiny vybere následující týden v pondělí a v úterý (z důvodu práce se zástupkyní ředitelky na třídě): R 7.30 – 13.15

Herynková Jana, ředitelka MŠ

Pavilon B

Jméno	Pondělí - čtvrtek		Pátek		Celkem
	ranní	odpolední	ranní	odpolední	
Pekníková Jarmila	6.15 - 12.30	9.45 - 16.00	6.15 - 12.15	10.00-16.00	31.00
Kalousová Andrea	6.15 - 12.30	9.45 - 16.00	6.15 - 12.15	10.00-16.00	31.00
Jana Herynková – ředitelka kancelář	6.45 - 9.45 9.45 - 12.45	12.45 - 15.45 9.45 - 12.45	7.00 - 14.00		12.00 19.00
Kolářová Claudie	6.45 - 13.00	9.30 - 15.45	8.00 - 14.30 střed		31.00
Fárníková Lucie	9.30 - 12.30				15.00

Kolářová Claudie si nadělaných 0,5 hodiny si vybere následující týden v pondělí:

R 7:15-13:00 O 9:30-15:15

Práce související s přímou výchovnou prací: Při ranní denně 0.15 hod. na pracovišti, zbytek, tj. 7.45 hodin týdně, dle potřeb pedagoga. Při odpolední 9 hodin týdně dle potřeb pedagoga.

Matěřská škola Āeská Třebová, Vinohrady

OdlouĀené pracoviště
ůvazek 1,0

týdně 40 hodin

Jméno	Pondělí - Ātvrtek		Pátek		Celkem
	ranní	odpolední	ranní	odpolední	
Koláriková Ivana	6.15 - 12.30	9.30 - 15.45	6.15 - 12.15	9.45 - 15.45	31.00
Skalická Renata	6.15 - 12.30	9.30 - 15.45	6.15 - 12.15	9.45 - 15.45	31.00
Šillerová Ondřejka	8.00 - 12.00				20.00

Pracovní doba bude upravena dle potřeb rodiĀů při vyzvedávání dětí (možnost většího překrývání uĀitelek a individuální práce s dětmi).

Práce související s přímou výchovnou prací: Při ranní denně 9 hodin týdně dle potřeb pedagoga. Při odpolední 0.15 hod. na pracovišti, zbytek, tj. 7.45 hodin týdně, dle potřeb pedagoga.

PRAVIDLA SPOLEČNÉHO SOUŽITÍ V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Pravidla si v každé třídě učitelky přizpůsobí úrovni svých dětí a podmínkám ve třídě.

Každá hračka má své místo

Učíme se používat kouzelná slovíčka – pozdravit, poděkovat, poprosit

Máme se rádi, jsme kamarádi

Zvednutá ruka učitelky – ztišíme se

Domlouváme se klidným hlasem

Spolupracujeme mezi sebou

Z MŠ si bereme jen to, co je naše

Když jeden mluví, ostatní děti poslouchají

Chráníme vše živé i přírodu kolem nás